

Kommunstyrelsen

Tid: Onsdag den 6 maj 2026, kl. 13:30-15:50

Plats: Kanholmsfjärden

Beslutande: Se sidan två

Ersättare: Se sidan två

Övriga deltagare: Se sidan två

Utses att justera: Kristina Lång (C) och Deshira Flankör (M)

Justeringens tid och Onsdagen den 13 maj 2026

plats: Kommunhuset, Skogsbo

Protokollet innehåller: § 97 - 116

Ordförande:

[Redacted]
Carl Kangas (S)

Justerare:

[Redacted]
Kristina Lång (C)[Redacted]
Deshira Flankör (M)

Sekreterare:

[Redacted]
Therese Gustafsson

ANSLAGSBEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla

Datum när
anslaget sätts
upp 2026-05-19Datum när
anslaget tas ner 2026-06-10Förvaringsplats
för protokoll
Kommunhuset,
Skogsbo

Underskrift:

[Redacted]

Beslutande

Carl Kangas (S), ordf.
Kristina Lång (C), 1 v.ordf.
Deshira Flankör (M), 2 v.ordf.
Sam Assadi (S)
Linda Nygren (S)
Magnus Danielsson (S)
Pontus Tengby (MP)
Rogier Krona (M)
Markus Schill (M)
Thorulf Empfevik (-)

Tjänstgörande ersättare

Johan Björk (M) ersätter Cecilia Lindberg (M)
Terje Egeland (M) ersätter Björn Alldén (KD)
Henrik Paulsen (S) ersätter Amie Kronblad (L)

Ersättare

Maria Östberg Svanelind (S)
Malin Nilsson (S)
Siv Strömbäck (MP)
Liv Simonsen (V)
Anders Gullander (SGP)
Niclas Ingfeldt (SD)

Övriga deltagare

Viktoria Callenmark
Mattias Näslund
Sofia Vogel
Ola Fagerstedt
Karin Wiström
Maria Backe §97-105
Hanna Svanström §97-105
Karin Wiström
Ingeborg Giegold
Emelie Öberg
Bjarne Vifell
Lars Enberg
Mikael Algvere
Daniel Persson
Kenneth Lindrooth §97-101
Yvonne Karlsson §112-116
Therese Gustafsson

Innehållsförteckning

§ 97 Godkännande av dagordning 2026-05-06	4
§ 98 Kommundirektören informerar: Månadsrapport	5
§ 99 Information frågor i medborgarpanelens Enkät om delaktighet och inflytande	6
§ 100 Presentation av uppdaterad skatteprognos	7
§ 101 Fördjupad information om Djurö reningsverk	8
§ 102 Återkoppling tidsplan - initiativ om platsutveckling Gustavsbergs hamn	15
§ 103 Stockholms brandförsvär (SSBF) Årsredovisning 2025	17
§ 104 Årsredovisning 2025 Värmdö Kommun	18
§ 105 Program för idrott och friluftsliv	24
§ 106 Kamerabevakning: Ekvallens idrottsanläggning	26
§ 107 Upphandlingsstrategi verksamhetssystem Socialtjänst	29
§ 108 Upphandlingsstrategi för barn- och elevregister	32
§ 109 Beslut om inriktning och genomförande för utbyggnad av vatten och avlopp till Näverängsvägen och Viks Skogsväg	35
§ 110 Lokalbehovsplan för kommunstyrelsen 2027-2036	38
§ 111 Budgetförutsättningar 2027 med ramar 2028-2030	39
§ 112 Svar på Initiativ (S,C,L,MP) VA-utbyggnad	41
§ 113 Beslut om bildande av Sångens naturreservat	51
§ 114 Delgivningar 2026-05-06	53
§ 115 Delegationsbeslut 2026-05-06	55
§ 116 Initiativ från (M) Tillsätt en oberoende granskning med anledning av bristande kontroll över ekonomin och investeringarna	57

§ 97

Dnr: 2026KS/0031

Godkännande av dagordning 2026-05-06

Beslut

Dagordningen godkänns med följande justering:

1. Initiativ från Moderaterna ”Tillsätt en oberoende granskning med anledning av bristande kontroll över ekonomin och investeringarna” läggs till som sista punkt på dagordningen.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 98

Dnr: 2026KS/0070

Kommundirektören informerar: Månadsrapport

Beslut

Informationen noteras.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Kommundirektör Viktoria Callenmark informerar kommunstyrelsen om månadsrapporten.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 99

Dnr: 2026KS/0070

**Information frågor i medborgarpanelens enkät om
delaktighet och inflytande**

Beslut

Informationen noteras.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Hanna Svanström, strateg, informerar kommunstyrelsen om frågorna som använts i medborgarpanelens enkät om delaktighet och inflytande.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 100

Dnr: 2026KS/0070

Presentation av uppdaterad skatteprognos

Beslut

Informationen noteras.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Ekonomichef Ola Fagerstedt informerar kommunstyrelsen om uppdaterad skatteprognos utifrån följande punkter:

- Förutsättningar som kan påverka skatteprognosen framöver
- Skatteprognos för april 2026 i jämförelse med prognosen för februari 2026 och prognosen i mål och budgeten 2026
- Skatteintäkter i jämförelse med prognosen för februari 2026 och mål och budgeten 2026
- Prognos av prisförändringar för arbetsgivarkostnader enligt prisindexet för kommunal verksamhet (PKV)

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 101

Dnr: 2026KS/0070

Fördjupad information om Djurö reningsverk

Beslut

Informationen noteras.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Sofia Vogel, kontorschef samhällsbyggnadskontoret, informerar kommunstyrelsen om Djurö reningsverk och berättar övergripande om vad som har hänt i projektet från start till slut utifrån följande punkter:

- Upphandling
- Process och tagna beslut
- Information som har delgetts
- Kostnadsökningar
- Förändringar av rutiner

Reservationer och protokollsanteckningar

(M) anmäler en protokollsanteckning:

”Vi Moderater i opposition vill med skärpa framföra följande protokollsanteckning med anledning av hanteringen av ombyggnationen av Djurö reningsverk samt den bristfälliga redovisning som lämnats i årsredovisningen.

Bakgrunden är att vi begärde återremiss av årsredovisningen med krav på att årsredovisningen skulle kompletteras med en redogörelse för hur ombyggnationen av Djurö reningsverk har hanterats samt att projektet skulle redovisas som en väsentlig ekonomisk händelse. Detta mot bakgrund av de mycket omfattande avvikelser som vi har fått till oss avseende såväl styrning och beslutsordning som upphandling och ekonomiskt utfall, där projektet sannolikt direktupphandlats samt överskridit beslutad rambudget med cirka 27 miljoner kronor.

Följande uppgifter har vi redogjort för i samband med vårt återremisskrav i Kommunfullmäktige:

1. Djurö reningsverk hade en rambudget för 2023 på 46 miljoner kronor medan slutnotan blev drygt 73 miljoner kronor.
2. Investeringen har heller inte varit namngiven i tidigare budgetar (enligt tidigare investeringsprocesser) Således saknades även förstudie.
3. Investeringen har saknat inriktningsbeslut

4. Investeringen har saknat genomförandebeslut
5. Förvaltningen har inte haft delegation på att genomföra investeringen
6. Investeringen har annonserats för 12 miljoner kronor och inga anbud har inkommit
7. Investeringen har upphandlats genom förhandlat förfarande på löpande räkning
8. Något formellt beslut på varför man gått vidare med förhandlat förfarande finns inte dokumenterat.
9. Det finns inte heller någon dokumentation på hur och varför man valt eller hur man har utvärderat den valda leverantören.
10. Ärendet inklusive avtalen har under aktuell tid inte diarieförts
11. Leverantören var ett nystartat företag som startades ett halvt år innan projektet 2022.06.27 och gick i konkurs direkt efter projektets avslut 2025.06.11
12. Leverantören var högriskklassificerad vid avtalstecknandet
13. Leverantörens koncernstruktur verkar inom andra branscher som plastikkirurgi

Därför krävde vi återremiss på årsredovisningen med följande motivering:

”Moderaterna yrkar på återremiss för att möjliggöra för en extern granskning av projektet Djurö reningsverk.

Årsredovisningen ska behandlas först efter att resultatet från den externa granskningen av Djurö reningsverk har offentliggjorts samt skickats till kommunens revisorer.

Under återremissen ska även årsredovisningen kompletteras med redogörelser över avvikelser av väsentlig ekonomisk betydelse som skett under 2025 som exempelvis:

- Djurö reningsverk.
- Kostnadsutvecklingen för hela Evlinge-projektet, etapp för etapp, inklusive pågående projekt.
- Avvikelser för projekt Skärgårdsvägen.”

Trots detta valde S-styret att inte komplettera årsredovisningen med efterfrågad information. I stället presenterades ett muntligt informationsärende rubricerat ”Fördjupad information om Djurö reningsverk”. Vi konstaterar att detta informationsärende inte på något sätt levde upp till sin rubricering eller motsvarade den transparens och saklighet som ärendets allvar kräver. Tvärtom framstår det i efterhand som ett försök att undvika en fullständig och dokumenterad redovisning av projektets hantering.

Att ett projekt av denna dignitet, med så betydande ekonomiska avvikelser och uppenbara brister i styrning och dokumentation, behandlas genom muntlig information i stället för skriftlig redovisning är i sig anmärkningsvärt.

Under sammanträdet presenterades fyra PowerPoint-bilder med allmänt hållna rubriker, medan huvuddelen av informationen lämnades muntligen. Av redogörelsen framkom bland annat följande.

Projektet avslutades under 2025 och Kommunstyrelsen informerades endast att det har varit en budgetavvikelse, vilket skedde först i oktober 2025. Projektets ursprungliga rambudget uppgick till 46 mnkr men slutkostnaden landade på cirka 73 mnkr.

Det framkom att behovet av ombyggnation ursprungligen grundade sig i behov av ökad kapacitet i anläggningen. Under perioden 2019–2022 fattades beslut om att anslutning till

Käppala inte skulle genomföras, vilket ledde till att projektets omfattning ändrades till att endast avse renovering av inloppsdelen.

Under 2022–2023 genomfördes detaljprojektering. Under fjärde kvartalet 2022 annonserades en upphandling med ett annonserat värde om 12 mnkr. Inga anbud inkom och upphandlingen avbröts.

Under andra kvartalet 2023 träffade representanter från VA-avdelningen samt upphandlingsavdelningen företaget Smidesproffsen vid två tillfällen. Avtal tecknades därefter i juni 2023. Avtalet tecknades på löpande räkning.

(Enligt den information vi har inhämtat från Jens Nylanders hemsida kan man konstatera att 2023 års fakturering från Smidesproffsen till kommunen har uppgått till: 18 074 886 kr)

Förvaltningen redogjorde vidare att de första indikationerna på budgetavvikelser uppstod under andra kvartalet 2024 och att rambudgeten därefter snabbt överskreds. Något nytt politiskt beslut om utökad budget fattades dock aldrig.

Förvaltningen redogjorde att det hade varit betydande brister i dokumentation. Delegationsbeslut saknas genomgående. Förvaltningen uppgav att man gjort bedömningen att delegationsbeslut behövdes för att inleda upphandlingen, men underlätit att ta formellt beslut. När inga anbud inkom och upphandlingen avbröts valde man därefter att gå vidare med ett förhandlat förfarande för direktupphandling utan ny annonsering eller några formella beslut. Det konstaterades också att någon motivering till detta förfarande inte fanns redogjort i något beslut.

Det företag som sedermera tilldelades kontraktet, Smidesproffsen, bildades i mitten av 2022 och försattes i konkurs under 2025. På våra frågor om hur företaget identifierats och utvärderats kunde ingen ge svar på. Förvaltningen hänvisade enbart till att även nystartade företag kan vara legitima leverantörer och uppgav att bakgrundskontroller genomförts. Det framgår att något utvärderingsförfarande för detta inte heller är dokumenterat.

När vi därefter ställde frågor om hur företaget kunnat bedömas som lämpligt trots att företaget vid tidpunkten hade kreditklassificeringen "hög risk" enligt bl.a Creditsafe, lämnades heller inga svar. Inte heller kunde redogörande tjänstepersoner redogöra för vilka konkreta kontroller som faktiskt genomförts av bolaget. Våra frågor kring bolagets koncernstruktur och kopplingar till helt andra verksamhetsområden, däribland plastikkirurgi, besvarades inte heller.

Vid sammanträdet redogjordes för att kommunens första investeringspolicy antogs först i slutet av 2022 och att man dessförinnan arbetat med rambudgetar snarare än projektbudgetar. Samtidigt kunde ingen förklara varför den tidigare investeringsprocessen inte följts, trots att denna enligt tidigare arbetssätt krävde att investeringar skulle vara särskilt namngivna i budget samt föregås av politiskt beslutade förstudier. Vi konstaterade att Djurö reningsverk inte hade varit namngivet i tidigare budgetar och det fanns heller ingen förstudie för projektet.

Förvaltningen medgav att det visserligen funnits utredningar men att någon formell förstudie eller något politiskt beslut om investeringen aldrig fattats. Vidare konstaterades att erforderligt mandat enligt delegationsordningen saknades för att genomföra investeringen.

Trots detta uppgav förvaltningen att man under 2023 valde att fortsätta projektet utan formella beslut, samtidigt som kommunen övergått till nya arbetssätt med inriktnings- och genomförandebeslut. Förvaltningen bedömde att ett inriktningsbeslut "legat i gränslandet" och därför inte varit nödvändigt då det skulle ta ytterligare tid.

Under 2023 uppdaterades investeringspolicyn återigen och projektet flyttades organisatoriskt till Kommunstyrelsen inför 2024. Samtidigt konstaterades att erforderliga genomförandebeslut aldrig fattades innan kontrakt tecknades med Smidesproffsen. Avtalet signerades trots att delegationsbeslut saknades.

Det framkom även att Tekniska nämnden informerades i november 2024 om att budgeten redan överskridits, med besked om att ett nytt beslut skulle fattas. Något sådant beslut fattades aldrig och det framgår inte heller i tekniska nämndens protokoll att informationen delgetts nämnden.

Förvaltningen redogjorde vidare för ett stort antal kostnadsdrivande tillägg och brister i projekteringen, däribland avsaknad av reservkraft, styr- och reglersystem, nytt energisystem med bergvärme, ny ventilation samt ytterligare tekniska kompletteringar. Dessa brister ska enligt uppgift ha upptäckts successivt under projektets gång och bidragit till omfattande förseningar och kostnadsökningar.

Vidare uppgav förvaltningen att samtliga ansvariga nyckelpersoner lämnat sina tjänster och att flera funktioner bytts ut vid upprepade tillfällen under projektets gång. Kommundirektören betonade att detta skett "på förekommen anledning". Något som vi problematiserade då detta var en antydning att förleda oss att dra slutsatser som förvaltningen på våra frågor inte ville gå in på. Det menade vi är rättsosäkert och moraliskt förkastligt och frågade om vederbörande tjänstemän hade polisanmälts. Förvaltningen uppgav som ett tydligt svar att inga polisanmälningar har gjorts.

Förvaltningen medgav att delegationsbeslut saknats men hävdade samtidigt att själva upphandlingsförfarandet varit korrekt. Samtliga närvarande tjänstepersoner (kontorschef för samhällsbyggnadskontoret, ansvarig handläggare på upphandlingsavdelningen, Kommundirektören, ekonomichef) gjorde bedömningen att upphandlingsprocessen i huvudsak gått rätt till, inklusive att projektet annonserats enligt LOU till ett värde om 12 mnkr för att därefter resultera i en direktupphandling med ett utfall om cirka 73 mnkr.

På vår fråga om det annonserade upphandlingsvärdet kan ha påverkat konkurrensen negativt och därmed avhållit potentiella anbudsgivare från att lämna anbud lämnades inget svar.

Vi ställde även frågor baserat på uppgifter som vi har fått från Konkurrensverket och upphandlingsmyndigheten som enligt vår bedömning inte överensstämmer med förvaltningens beskrivning av ärendet. Bland annat avseende risken för att projekt som initialt annonseras till för låga belopp, sedan direktupphandlas och därefter successivt utökas kan vara en otillåten direktupphandling där man kringgått annonseringsplikten i strid med LOU eller i vart fall en otillåten kontraktsändring.

Enligt LOU kap 6 §12 får en upphandlande myndighet använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering, om det vid ett öppet eller selektivt förfarande inte har lämnats några lämpliga anbudsansökningar eller anbud och de villkor som har angetts i de ursprungliga upphandlingsdokumenten inte har ändrats väsentligt. I detta fall har värdet utökats väsentligt från annonserat värde på 12mnkr då utfallet blev 73mnkr. Vi är därför oroad att hela upphandlingen är en otillåten direktupphandling.

Det kan även röra sig om en otillåten kontraktsändring. LOU kap 17 §9 samt §14, §15 är tydlig med att en förändring av kontrakt endast får ske utan ny upphandling om ändringarna är av mindre värde och inte är väsentliga.

9 § Ett kontrakt eller ett ramavtal får ändras utan en ny upphandling, om kontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär inte ändras och ökningen eller minskningen av kontraktets eller ramavtalets värde är lägre än

1. det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §, och
2. 10 procent av kontraktets eller ramavtalets värde, om det är fråga om varuupphandling eller upphandling av tjänst, eller 15 procent av kontraktets eller ramavtalets värde, om det är fråga om upphandling av byggentreprenad.

§14

En ändring ska anses vara väsentlig, bl.a. om den

1. inför nya villkor som, om de hade ingått i den ursprungliga upphandlingen, skulle ha medfört att andra anbudssökande bjudits in att lämna anbud, att andra anbud skulle ha ingått i utvärderingen eller att ytterligare leverantörer skulle ha deltagit i upphandlingen,
2. innebär att kontraktets eller ramavtalets ekonomiska jämvikt ändras till förmån för den leverantör som har tilldelats kontraktet eller är part i ramavtalet,
3. medför att kontraktets eller ramavtalets omfattning utvidgas betydligt, eller
4. innebär byte av leverantör.

Även om reglerna för oförutsedda omständigheter är tydliga med att en ny upphandling behöver ske om värdet av kontraktet ökat med mer än 50% vilket är fallet i denna upphandling. Från 12 mnkr till 73 mnkr.

12 § Ett kontrakt eller ett ramavtal får ändras utan en ny upphandling, om behovet av ändringen beror på omständigheter som den upphandlande myndigheten varken förutsåg eller borde ha förutsett vid beslutet att tilldela kontraktet eller att ingå ramavtalet. En sådan ändring får dock inte

1. medföra att kontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär ändras, eller
2. innebära att värdet av kontraktet eller ramavtalet ökar med mer än 50 procent.

Vi blir därför riktigt oroadade att kommundirektören, ekonomichefen, handläggare från upphandlingsenheten och samhällsbyggnadschefen går i god för och inte ser några problem med upphandlingsprocessen för projektet samt att de även angav på mötet att detta tydligen är ett vanligt förekommande arbetssätt inom Värmdö kommuns upphandlingar.

Samtliga tjänstepersoner medgav vidare att det varit felaktigt att projektet inte redovisats i verksamhetsberättelserna som en väsentlig händelse. Dock fick vi inga svar på varför detta fortfarande inte korrigerats i årsredovisningen nu när man hade chansen inför föreliggande sammanträde.

Det hävdades också att man hade varit i kontakt med revisorerna och frågat om de behövde göra en ny bedömning av årsredovisningen och att revisorerna skulle ha svarat att så inte var fallet. En uppgift som vi kommer att verifiera.

Avslutningsvis vill vi uttrycka vår djupa oro över det bemötande som våra frågor emellanåt möttes av under sammanträdet. Under diskussioner rörande allvarliga brister i styrning, ansvarstagande och potentiella välfärdsbrott uppfattade vi delar av den styrande majoriteten

som nonchalanta och stundtals hånfulla. Ett sådant agerande är ovärdigt hanteringen av ett ärende av denna dignitet och allvar.”

(SD) anmäler en protokollsanteckning:

”Sverigedemokraterna vill med anledning av ärendet om fördjupad information kring Djurö reningsverk lämna följande protokollsanteckning.

Vi kan konstatera att utvecklingen av projektet vid Djurö reningsverk präglas av kraftigt ökade kostnader och bristande kostnadskontroll. De uppgifter som framkommit i såväl tekniska nämndens som kommunstyrelsens underlag och uppföljningar pekar på en betydande avvikelse från ursprungliga kalkyler, vilket är djupt problematiskt. Detta vittnar om en otillräcklig styrning, bristande riskhantering samt en upphandling som inte varit tillräckligt genomarbetad.

Sverigedemokraterna ser allvarligt på att skattebetalarnas medel hanteras på detta sätt. Investeringar i kritisk infrastruktur, såsom VA-anläggningar, är i grunden nödvändiga och långsiktigt viktiga. Just därför ställs också höga krav på ekonomisk disciplin, transparens och uppföljning. När kostnader tillåts skena utan tydliga åtgärder eller ansvarsutkrävande riskerar förtroendet för kommunens styrning att undergrävas.

Därtill är det särskilt allvarligt att det framkommit brister i den formella hanteringen. Uppgifter om avsaknad av tydliga delegationsbeslut samt bristfällig dokumentation väcker allvarliga frågor om rättssäkerhet, ansvarsfördelning och efterlevnad av kommunens egna regelverk. Detta försvårar inte bara möjligheten till uppföljning och kontroll, utan riskerar även att underminera tilliten till beslutsprocessen. En korrekt och transparent dokumentation är en grundförutsättning för god förvaltning och ska inte kunna åsidosättas i projekt av denna omfattning.

Vi menar att det finns tydliga indikationer på att projektet inte har haft tillräcklig kostnadskontroll från början, vare sig i planeringsskedet eller i genomförandet. Det väcker frågor om hur upphandlingen utformats, vilka krav som ställts, samt hur uppföljning och förändringshantering har bedrivits under projektets gång. Det är också anmärkningsvärt att åtgärder för att begränsa kostnadsökningarna inte tycks ha vidtagits i tillräcklig omfattning eller i tillräckligt tidigt skede.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att kommunen skyndsamt bör genomföra en fördjupad genomlysning av projektet, inklusive upphandling, projektstyrning, avtalshantering och kostnadsuppföljning. En sådan genomlysning bör även särskilt granska beslutsvägar, delegationsordning och dokumentationsrutiner, för att säkerställa att lagar, riktlinjer och interna regelverk har följts. Det är nödvändigt att klarlägga hur avvikelserna kunnat uppstå och att säkerställa att motsvarande brister inte upprepas i framtida investeringar.

Vi vill även understryka vikten av att stärka den ekonomiska styrningen i linje med Sverigedemokraternas budget och styrdokument, där tydligare krav på kostnadskontroll, uppföljning och ansvarstagande utgör centrala delar. Kommunens investeringsprocesser måste

präglas av återhållsamhet och noggrann prioritering, särskilt i ett läge där många andra angelägna behov konkurrerar om resurser.

Avslutningsvis vill vi framhålla att vi, om vi haft rösträtt i ärendet, hade verkat för ett annat ställningstagande med skarpare krav på ansvar, uppföljning och åtgärder. Mot bakgrund av vår roll som ersättare begränsar vi oss till denna protokollsanteckning, men vill tydligt markera vår kritik mot hur ärendet hanterats.”

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 102

Dnr: 2026KS/0070

Återkoppling tidsplan för initiativ om platsutveckling Gustavsbergs hamn

Beslut

Informationen noteras.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Kommundirektör Viktoria Callenmark informerar kommunstyrelsen om tidsplanen avseende initiativet om platsutveckling i Gustavsbergs hamn och berättar bl.a. om:

- Processen för hållbar utveckling
- Tre fokusområden: Lätt att hitta rätt, kulturell mötesplats, möta vattnet
- Platsutvecklingsprocessen
- Övergripande tidsplan om vad som ska göras nu, under året och på långsikt
- Status för den stängda kajen på Odelbergsvägen och Gustavsbergskajen
- Sommar i hamnen i form utav aktiviteter och evenemang
- Särskilda åtgärder för sommaren 2026

Reservationer och protokollsanteckningar

(M) anmäler en protokollsanteckning:

”Vi Moderater vill föra till protokollet följande anteckning.

Den muntliga information som presenterades vid mötet var anmärkningsvärt bristfällig och saknade konkreta besked om hur kommunen avser att hantera den grundläggande problematik som nu drabbar Gustavsbergs hamn, nämligen kajens bristande skick och behovet av förstärkt bärighet.

Istället för tydliga besked om ansvar, tidsplan, finansiering och åtgärder presenterades en rad tillfälliga aktiviteter, dialogprocesser och informationsinsatser. Det framstår som att den styrande majoriteten försöker göra en permanent trafikavstängning till en lektya som redan förra året visade sig vara svårsåld samtidigt som man vill gömma och glömma grundproblemet som handlar om eftersatt infrastruktur.

Detta är särskilt anmärkningsvärt utifrån att kommunen under 2025 aktivt valt att stänga av Odelbergs väg och göra området till sommargångata och först därefter konstaterar att ytterligare

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

utredningar om kajens skick och bärighet krävs inför 2026. Detta väcker allvarliga frågor om planering, framförhållning och ansvarstagande.

Vi Moderater vill understryka att en levande hamn förutsätter fungerande och säker infrastruktur. Det förutsätter tillgänglighet för boende, företagare, transporter, besökare och räddningstjänst måste säkerställas. Gustavsbergs hamn kan inte utvecklas genom att man begränsar framkomlighet och fordonstrafik utan att först lösa de underliggande tekniska problemen.

I den antagna målbilden för Gustavsbergs hamn 2030 framgår tydligt att området ska vara "lätt att hitta till" och "enkelt att besöka" samt att besökare ska kunna anlända med bil, buss, cykel, till fots och via vattenvägen. Målbilden beskriver också att det ska finnas "kapacitetsstarka parkeringar" och god tillgänglighet för olika målgrupper.

Vidare slår målbilden fast att hamnen ska vara en levande plats där kultur, näringsliv och besöksnäring utvecklas sida vid sida samt att kommunen ska stärka området som ett attraktivt besöksmål. Detta förutsätter långsiktiga investeringar i grundläggande infrastruktur.

Kommunens uppgift måste vara att återställa och säkra infrastrukturen så att Gustavsbergs hamn kan utvecklas med både tillgänglighet, liv och framtidstro och inte att kommunen ser förfall som en lösning och därefter begränsar användningen av platsen."

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 103

Dnr: 2026KS/0012

Stockholms brandförsvär (SSBF) Årsredovisning 2025

Beslut

1. Årsredovisning 2025 för Storstockholms brandförsvär (SSBF) godkänns.
2. Direktionen för Storstockholms brandförsvär samt enskilda ledamöter i densamma beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Ärendebeskrivning

Direktionen för Storstockholms brandförsvär har överlämnat sin årsredovisning för 2025 till medlemskommunernas respektive fullmäktige för fastställande samt prövning av ansvarsfrihet för direktionens medlemmar. Förbundsdirektionen föreslår medlemskommunernas kommunfullmäktige att fastställa årsredovisning för 2025. Förbundets revisorer tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt för de enskilda ledamöterna i densamma. Vidare föreslås att årsredovisningen fastställs enligt direktionens förslag samt att förbundsdirektionen enskilda ledamöter i densamma beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025 i enlighet med revisorernas förslag.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
----	----------

1	Tjänsteskrivelse "Stockholms brandförsvär (SSBF) Årsredovisning 2025"
2	Storstockholms brandförsvärs årsredovisning 2025
3	Revisionsberättelse SSBF 2025

Sändlista för beslutsexpediering

Stockholms Brandförsvär

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 104

Dnr: 2024KS/0330

Årsredovisning 2025 Värmdö Kommun

Beslut

1. Årsredovisningen 2025 Värmdö Kommun godkänns och resultat-och balansräkningen fastställs.
2. Finansrapport 2025 godkänns.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Ärendebeskrivning

Kommunens resultat uppgår 2025 till 133,1 miljoner kronor vilket innebär 4,3 procent av skatter och statsbidrag. Värmdö kommuns årsredovisning samt resultat- och balansräkningen föreslås godkännas respektive fastställas.

Kommunstyrelsen ska årligen pröva om den verksamhet som kommunala bolag har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Prövningen har inte föranlett någon anmärkning.

Vad gäller de kommunala bolagens årsredovisningar föreslås ombuden rösta i enlighet med av revisorerna tillstyrkta förslag.

Yrkanden

Deshira Flankör (M) yrkar på återremiss med följande motivering:

”Återremiss för att möjliggöra för en extern granskning av projektet Djurö reningsverk.

Årsredovisningen ska behandlas först efter att resultatet från den externa granskningen av Djurö reningsverk har offentliggjorts samt skickats till kommunens revisorer.

Under återremissen ska även årsredovisningen kompletteras med redogörelser över avvikelser av väsentlig ekonomisk betydelse som skett under 2025 som exempelvis:

- Djurö reningsverk.
- Kostnadsutvecklingen för hela Evlinge-projektet, etapp för etapp, inklusive pågående projekt.
- Avvikelser för projekt Skärgårdsvägen.”

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kristina Lång (C) yrkar på att ärendet ska avgöras idag.

Beslutsgång

Ordförande frågar kommunstyrelsen om ärendet ska avgöras idag eller om det ska återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag.

Votering begärs.

Ja-röst för att ärendet ska avgöras idag.

Nej-röst för att ärendet ska återremitteras.

Med 7 ja-röster för att ärendet ska avgöras idag och 6 nej-röster för att återremittera ärendet beslutar kommunstyrelsen att ärendet ska avgöras idag.

Ledamot/tjänstgörande /ersättare	Ja-röster	Nej-röster	Avstår från att rösta
Carl Kangas (S)	X		
Kristina Lång (C)	X		
Deshira Flankör (M)		X	
Sam Assadi (S)	X		
Linda Nygren (S)	X		
Magnus Danielsson (S)	X		
Henrik Paulsen (S)	X		
Pontus Tengby (MP)	X		
Rogier Krona (M)		X	
Johan Björk (M)		X	
Markus Schill (M)		X	
Thorulf Empfevik (-)		X	
Terje Egeland (M)		X	

Ordförande frågar kommunstyrelsen om de bifaller tjänsteskrivelsens förslag till beslut och finner att det bifalls.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Reservationer och protokollsanteckningar

(M) lämnar en skriftlig reservation:

”Vi Moderater reserverar oss mot S-styrets beslut att godkänna årsredovisningen för 2025 då den fortfarande inte uppfyller kommunfullmäktiges återremissbeslut och fortsatt brister i transparens av väsentlig information.

Kommunfullmäktige beslutade att återremittera årsredovisningen med krav på kompletteringar för att möjliggöra extern granskning av projektet Djurö reningsverk. Därutöver skulle årsredovisningen kompletteras med redogörelser för avvikelser av väsentlig ekonomisk betydelse under 2025, bland annat avseende:

- Djurö reningsverk,
- kostnadsutvecklingen för Evlingeprojektet, etapp för etapp inklusive pågående projekt,
- avvikelser inom projekt Skärgårdsvägen.

Trots detta har återremissens intentioner inte uppfyllts.

När det gäller Evlingeprojektet har endast siffror i tabeller justerats för två etapper. S-styret har beskrivit detta som en ”redaktionell ändring”, trots att förändringen avser drygt 50 miljoner kronor. Att beskriva förändringar av denna omfattning som redaktionella är anmärkningsvärt och riskerar att vilseleda både förtroendevalda och allmänhet kring projektens verkliga kostnadsutveckling

Årsredovisning som presenterades den 2026-04-22

Investeringsredovisning 2025-12-31

Färdigställda/aktiverade investeringsprojekt	Totalutgift			Varav årets investeringar		
	Total budget	Avslutat	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
VA-kollektivet						
- Älvsala B VA-utbyggnad	80 200	85 391	-5 191	0	79	-79
- Älvsala D VA-utbyggnad	99 592	99 232	360	33 583	33 223	360
- RV Djurö - omb	46 000	73 165	-27 165	4 926	4 772	154
- E2 Evlinge VA-utb	67 500	66 197	1 303	8 765	8 710	55
- E3 Evlinge VA-utb	95 730	43 538	52 192	19 390	19 643	-253
- VV Ingårö omb samt infiltration	7 600	7 708	-108	250	253	-3
- S6 Strömme (Ryttinge) VA-utb	54 415	53 349	1 066	8 297	8 411	-114
Exploateringsprojekt	34 510	34 263	247	473	211	262
Summa färdigställda investeringar	485 547	462 843	22 704	75 684	75 302	382

Figuren visar felaktig projektredovisning i årsredovisningen som behandlades den 22 april 2026 för Kommunfullmäktige.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Årsredovisning som presenterades efter återremissen den 2026-05-06

Investeringsredovisning 2025-12-31

Färdigställda/aktiverade investeringsprojekt	Totalutgift			Varav årets investeringar		
	Total budget	Avslutat	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
VA-kollektivet						
- Älvsala B VA-utbyggnad	80 200	85 391	-5 191	0	79	-79
- Älvsala D VA-utbyggnad	99 592	99 232	360	33 583	33 223	360
- RV Djurö - omb	46 000	73 165	-27 165	4 926	4 772	154
- E2 Evlinge VA-utb	67 500	66 197	1 303	8 765	8 710	55
- E3 Evlinge VA-utb	26 314	24 460	1 854	19 390	19 643	-253
- VV Ingarö omb samt infiltration	7 600	7 708	-108	250	253	-3
- Sö Strömna (Ryttinge) VA-utb	54 415	53 349	1 066	8 297	8 411	-114
Exploateringsprojekt	34 510	34 263	247	473	211	262
Summa färdigställda investeringar	416 131	443 765	-27 634	75 684	75 302	382

Figuren visar nya siffror för projektredovisningen Evlinge i årsredovisningen som behandlades den 6 maj 2026 för Kommunstyrelsen.

En kommunledning som kallar drygt 50 miljoner kronor av felaktig projektredovisning för redaktionellt fel istället för att redogöra för felaktigheterna är anmärkningsvärt. Det är en sak att säga att något har blivit fel men att kalla det för redaktionell förändring är en direkt ansats till vilseledande information och därmed förtroendeskadligt.

Avseende Djurö reningsverk saknas fortfarande den information som kommunfullmäktige uttryckligen efterfrågade i återremissen. Detta är mycket allvarligt mot bakgrund av de omfattande brister som framkommit kring projektets styrning, upphandling och ekonomiska hantering.

Den muntliga information som lämnades vid kommunstyrelsens sammanträde den 6 maj 2026 förändrar inte denna bedömning. Tvärtom förstärker den bilden av betydande brister i projektets genomförande och interna kontroll. En mer utförlig redogörelse återfinns i Moderaternas protokollsanteckning under ärendet "Fördjupad information om Djurö reningsverk (Dnr 2026KS/0070)".

Följande omständigheter kan särskilt konstateras:

1. Projektets rambudget för 2023 uppgick till 46 miljoner kronor medan den redovisade slutkostnaden överstiger 73 miljoner kronor.
2. Investeringen fanns inte namngiven i tidigare budgetar och saknade därmed tidigare förstudie enligt dåvarande investeringsprocess.
3. Projektet saknade inriktningsbeslut enligt gällande styrdokument från 2023.
4. Projektet saknade genomförandebeslut enligt gällande styrdokument från 2023.
5. Förvaltningen saknade delegation för att genomföra investeringen, vilket också bekräftades under den muntliga redovisningen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

6. Upphandlingen annonserades initialt till ett värde om 12 miljoner kronor utan att några anbud inkom.
7. Projektet upphandlades därefter genom förhandlat förfarande på löpande räkning.
8. Det saknas dokumenterade beslut som redovisar skälen till att gå vidare med förhandlat förfarande.
9. Det saknas dokumentation kring hur leverantören valdes och utvärderades.
10. Ärendet och tillhörande avtal diariefördes inte under projektperioden 2023–2025.
11. Leverantören var ett nystartat bolag som registrerades cirka sex månader före projektstart och försattes i konkurs kort efter projektets avslut.
12. Leverantören var högriskklassificerad vid tidpunkten för avtalstecknande.
13. Leverantörens koncernstruktur omfattar verksamheter inom helt andra branscher än VA- och reningsverksamhet.
14. Tekniska nämndens verksamhetsplan saknar redovisning av projektet och den ekonomiska redovisningen har dessutom utformats genom diffus namngivning som vilseleder förståelsen att raden redovisar för projektets ekonomiska avvikelser.
15. Årsredovisningen saknar fortfarande en fullständig redovisning av händelsen trots dess uppenbara ekonomiska betydelse för kommunen. Trots att förvaltningen konstaterade under den muntliga informationen att det var fel av dem att inte informera Tekniska nämnden, valde S-styret att godkänna årsredovisningen utan att begära att informationen åtminstone framställs i årsredovisningen.

Mot denna bakgrund anser vi Moderater att årsredovisningen inte ger en tillräckligt rättvisande och transparent bild av kommunens ekonomiska ställning och de grova avvikelser som inträffat under året. Kommunfullmäktiges återremissbeslut har inte efterlevts på ett tillfredsställande sätt och underlaget är därmed inte tillräckligt för att kunna godkänna årsredovisningen.”

(SD) anmäler en protokollsanteckning:

”Som ersättare kan jag inte reservera mig mot beslutet att anta budgeten för 2025, till förmån för vårt eget budgetförslag, utan skriver istället denna protokollsanteckning.

Årsredovisningen för 2025 visar att Värmdö kommun redovisar ett starkt ekonomiskt resultat, vilket bekräftar att det finns ett ekonomiskt utrymme i kommunen. Samtidigt framgår det tydligt att samtliga övergripande mål endast uppnåtts delvis, vilket visar att styrningen av verksamheten inte är tillräckligt effektiv.

För Sverigedemokraterna är det centralt att god ekonomi också omsätts i tydliga resultat för invånarna. Att målen inte uppnås fullt ut trots ett starkt ekonomiskt utfall visar att det finns brister i prioriteringar, uppföljning och genomförande.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Vi ser även återkommande utmaningar kopplade till större investeringsprojekt, inte minst inom byggnation och VA-satsningar, där kostnadsutveckling, tidsplaner och uppföljning riskerar att brista. Detta understryker behovet av skärpt kontroll, tydligare kravställning och bättre styrning i kommunens investeringsverksamhet.

Vårt budgetförslag för 2025 tar sin utgångspunkt i just dessa utmaningar. Vi prioriterar kommunens kärnverksamheter – skola, vård och omsorg – och föreslår en tydligare ekonomisk styrning, skärpt uppföljning samt bättre kontroll över kostnader och investeringar. Vi menar att varje skattekrona ska användas effektivt och bidra till konkret nytta för Värmdöborna.

Årsredovisningen visar också att kommunen står inför fortsatta utmaningar i form av ökade kostnader, demografiska förändringar och ett omfattande investeringsbehov. Detta förstärker behovet av långsiktig ekonomisk disciplin och tydliga prioriteringar – något som är en bärande del i Sverigedemokraternas budgetförslag.

Sammantaget anser vi att kommunens ekonomiska styrka inte fullt ut omsätts i resultat i verksamheten. Med Sverigedemokraternas budget hade fokus i högre grad legat på kärnverksamhet, effektiv resursanvändning och tydlig måluppfyllelse.”

(SGP) anmäler en protokollsanteckning:

”Skärgårdspartiet reserverar sig till förmån för eget budgetalternativ.

Vi vill också påpeka att ett bättre resultat än budgeterat inte alltid är samma sak som ett bra jobb. Antingen har man levererat för lite verksamhet eller tagit ut för hög skatt.”

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
1	Tjänsteskrivelse ”Årsredovisning 2025 Värmdö kommun”
2	Årsredovisning 2025 Värmdö kommun
3	Finansrapport 2025 Värmdö kommun
4	Protokollsutdrag från sammanträdet med Kommunfullmäktige den 2026-04-22: Årsredovisning 2025 Värmdö kommun

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunens förtroendevalda revisorer

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 105

Dnr: 2026KS/0058

Program för idrott och friluftsliv

Beslut

Idrotts- och friluftsprogrammet antas.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Ärendebeskrivning

Endast hälften av kommunens medborgare rör på sig i den utsträckning att det lever upp till Folkhälsomyndighetens rekommenderade nivå. I mål och budget för 2025 beslutades att en kommunövergripande strategi för den långsiktiga kommunala idrottspolitiken ska tas fram. Syftet är att säkerställa en samlad och långsiktig utveckling inom idrotts- och friluftslivet.

I programmet för idrott och friluftsliv presenteras det övergripande målet för Värmdös idrotts- och friluftsliv som ett brett utbud av idrott och friluftsliv för alla, genom hela livet. Detta möjliggörs av ett starkt och engagerat föreningsliv som, i nära samverkan med kommunen, skapar meningsfulla fritidsaktiviteter och levande mötesplatser.

Yrkanden

Kristina Lång (C) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar kommunstyrelsen om de bifaller tjänsteskrivelsens förslag till beslut och finner att det bifalls.

Reservationer och protokollsanteckningar

(SD) anmäler en protokollsanteckning:

”Sverigedemokraterna ställer sig bakom intentionerna i programmet.

Vi delar bilden av vikten av ett starkt idrotts- och friluftsliv och ser det som en central del i arbetet för bättre folkhälsa, tryggare uppväxtvillkor och ett levande civilsamhälle. I vår egen budget har vi också prioriterat satsningar som stärker barns och ungas möjligheter till aktivitet, eftersom vi anser att dessa insatser ska komma tidigt och göra verklig skillnad.

Samtidigt ser vi en tydlig svaghet i att programmet saknar konkret koppling till finansiering, prioriteringar och genomförande. Dokumentet innehåller många goda ambitioner, men i sin nuvarande form riskerar det att bli alltför övergripande och otydligt för att fungera som ett verkligt styrande verktyg.

För att ambitionerna ska få genomslag krävs mer än formuleringar om bredd och tillgänglighet – det krävs tydliga vägval, konkreta åtgärder och ett ansvarstagande för hur satsningarna faktiskt ska finansieras. Annars finns en risk att kostnader skjuts på framtiden utan att resultaten säkerställs.

Vi vill därför understryka vikten av att kommande arbete omsätter programmets intentioner i tydliga prioriteringar, med särskilt fokus på barn och unga, samt att detta sker med god ekonomisk hushållning och respekt för skattebetalarnas pengar.”

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
----	----------

1	Tjänsteskrivelse ”Program för idrott och friluftsliv”
2	Program för idrott och friluftsliv
3	Rapport om idrott och friluftsliv kunskapsunderlag och nuläge

Sändlista för beslutsexpediering

Avdelningschef, kansliavdelningen

Kultur- och fritidschef, kultur- och fritidskontoret

Idrotts- och friluftschef, kultur- och fritidskontoret

Författningssamlingen

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 106

Dnr: 2026KS/0093

Kamerabevakning: Ekvallens idrottsanläggning

Beslut

1. Konsekvensbedömning och intresseavvägning för kamerabevakning av Ekvallens idrottsanläggning godkänns.
2. Kamerabevakning alla dagar 23:00 – 05.30 av Ekvallens idrottsanläggning, Ösby 1:78 enligt kartbild (kamera 2 och 3) godkänns.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

I syfte att öka möjligheten att kunna utreda och förhindra brott samt säkerställa ordning på allmän plats får kommunen med detta beslut bedriva kameraövervakning av Ekvallens idrottsanläggning alla dagar under de tider då allmänheten inte har tillträde.

En konsekvensbedömning och intresseavvägning har gjorts för platsen. Det brottsförebyggande och trygghetsskapande syftet överväger den enskildes intresse att inte övervakas. Åtgärder för lagring och placering av kameror vidtas för att begränsa ingreppet i den enskildes intresse att inte bli bevakad.

Förvaltningen föreslår att genomförd konsekvensbedömning och intresseavvägning för kamerabevakning godkänns på Ekvallens idrottsanläggning, Ösby 1:78 enligt kartbild mellan tiderna 23:00 – 05.30.

Yrkanden

Deshira Flankör (M) framställer följande som ett alternativt yrkande till beslutspunkt 2: ”Kamerabevakning dygnet runt alla dagar av Ekvallens idrottsanläggning, Ösby 1:78 enligt kartbild (kamera 2 och 3) godkänns.”

Kristina Lång (C) yrkar avslag till Deshira Flankörs (M) alternativa yrkande.

Beslutsgång

Ordförande frågar kommunstyrelsen om de bifaller tjänsteskrivelsens förslag till beslut eller Deshira Flankörs (M) alternativa yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Reservationer och protokollsanteckningar

(M) lämnar en skriftlig reservation:

”Vi Moderater reserverar oss mot beslutet till förmån för eget yrkande som gick ut på att kamerabevakningen skulle ske under dygnets alla timmar och inte endast nattetid såsom Styret beslutade om..”

(SD) anmäler en protokollsanteckning:

”Då Sverigedemokraterna tjänstgjorde som ersättare vid sammanträdet i kommunstyrelsen har vi inte haft möjlighet att framställa yrkanden i ärendet. Vi väljer därför att lämna följande protokollsanteckning.

Sverigedemokraterna anser att kamerabevakning är ett av flera viktiga verktyg för att skydda våra invånare från brott och öka tryggheten i offentliga miljöer.

Samtidigt ser vi att integritetsaspekten är viktig, men konstaterar att den föreslagna lösningen innehåller flera begränsningar som minskar intrånget, såsom kort lagringstid och en strikt hantering av inspelat material.

Därtill framgår att kamerabevakningen är tydligt avgränsad både i omfattning och i tid, där bevakningen huvudsakligen begränsas till fasader och ett mycket begränsat område i direkt anslutning till byggnaderna, samt endast är aktiv under nattetid.

Vi menar att just dessa skyddsåtgärder skapar utrymme för en mer ändamålsenlig kamerabevakning än vad som nu föreslås. När tillgången till materialet är starkt begränsad och i praktiken endast används i samband med brottsutredningar, bör kommunen kunna överväga en bredare bevakning av de områden där problemen faktiskt uppstår.

Det gäller såväl vilka ytor som omfattas av kamerabevakningen som under vilka tider den är aktiv. För att uppnå verklig effekt bör bevakningen i större utsträckning täcka de delar av området där människor rör sig och där ordningsproblem uppstår. Sverigedemokraterna anser att kamerabevakningen inte bör begränsas till enbart nattetid, utan i stället utformas för att möjliggöra bevakning dygnet runt där behov föreligger.

För oss är det centralt att skydda de människor som vistas i området. Kamerabevakningen bör därför utformas så att den ger verklig effekt för tryggheten – inte enbart ett begränsat skydd av fasader och byggnader.

Vi respekterar självklart gällande lagstiftning och de integritetskrav som följer av den, men anser att kommunen i större utsträckning bör nyttja det utrymme som faktiskt finns.

På sikt ser vi också ett behov av att lagstiftningen utvecklas så att kamerabevakning i högre grad kan användas för att skydda individer från brott, inte minst barn och unga i offentliga miljöer.”

(SGP) anmäler en protokollsanteckning:

”Skärgårdspartiet anser att det inte borde vara offentlig handling om vilka ytor kameror täcker och vid vilka tider övervakning sker. Detta för att inte underlätta för brottslig verksamhet”

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
1	Tjänsteskrivelse ”Kamerabevakning: Ekvallens idrottsanläggning”
2	Konsekvensbedömning Ekvallen
3	Intresseavvägning kamerabevakning Ekvallen
4	Yttrande Värmdö DSO om kamerabevakning Ekvallen

Sändlista för beslutsexpediering

Säkerhetsenheten

Fastighetsavdelningen

Enheten för idrott, fritid och friluftsliv

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 107

Dnr: 2026KS/0248

Upphandlingsstrategi verksamhetssystem Socialtjänst

Beslut

Upphandlingsstrategi för verksamhetssystem socialtjänst antas.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Nuvarande avtal för kommunens verksamhetssystem inom socialtjänsten som omfattar stöd för handläggning, planering och dokumentation löper ut hösten 2027. För att säkerställa kontinuitet, rättssäker handläggning och långsiktigt hållbar förvaltning behöver en ny upphandling genomföras.

Strategin innebär att ett övergripande verksamhetssystem upphandlas som ett sammanhållet stöd för verksamhetens centrala processer. Avtalet föreslås ha en löptid (6+2+2 år) för att säkerställa stabilitet, kontinuitet och goda förutsättningar för långsiktig utveckling.

Tilldelning sker enligt utvärderingsgrunden bästa förhållande mellan pris och kvalitet, med särskild vikt vid leverantörens förmåga att leverera stabilt driftstöd, stödja långsiktig utveckling och säkerställa ett sammanhållet systemstöd för verksamhetens centrala processer.

Ärendet har beretts av socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden och gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämnden inför beslut i Kommunstyrelsen då upphandlingen överstiger 10 mnkr och därmed inte kan delegeras enligt respektive nämnds delegationsordning.

Upphandlingen är vidare kommungemensam och berör flera nämnder, vilket motiverar beslut på övergripande nivå i enlighet med Värmdö kommuns riktlinjer för inköp och upphandling (dnr 2023KS/1022).

Upphandlingen baseras på en genomförd nuläges- och behovsanalys som visar behov av ett mer sammanhållet systemstöd, förbättrad uppföljning samt tydligare leverantörsstyrning. Strategin beaktar även möjligheter till framtida AI-stöd, exempelvis för beslutsstöd, automatisering och effektivare dokumentation.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Reservationer och protokollsanteckningar

(M) lämnar en skriftlig reservation:

”Vi Moderater reserverar oss mot beslutet att anta upphandlingsstrategin i dess nuvarande utformning. Under mandatperioden har vi förstärkts i vår uppfattning om att upphandlingsstrategierna i den utformning de har presenterats inte tycks ha annan funktion än att inhämta ett politiskt godkännande för upphandlingen. Detta vill säga utan reell inflytande utifrån strategiska överväganden såsom vi förväntas ha som folkets representanter.

Vi anser att strategin innehåller flera grundläggande brister som riskerar att leda till en ineffektiv upphandling och ett verksamhetssystem som inte fullt ut möter socialtjänstens behov.

För det första saknas en tillräckligt tydlig koppling mellan verksamhetens behov och den planerade upphandlingen. Strategin beskriver i huvudsak själva upphandlingsförfarandet, men konkretiserar inte vilka verksamhetsproblem som ska lösas eller vilka effekter som ska uppnås. Utan en tydlig målbild finns en betydande risk att upphandlingen fokuserar på system snarare än verksamhetsnytta.

För det andra bedömer vi att behovs- och nulägesanalysen är otillräcklig. Strategin saknar en djupare genomlysning av nuvarande arbetssätt, användarnas behov samt befintliga system och integrationer. Detta ökar risken för felaktiga eller ofullständiga kravställningar, vilket i sin tur kan leda till kostsamma anpassningar och bristande funktionalitet i det upphandlade systemet.

För det tredje är strategin otydlig när det gäller prioritering och strukturering av krav. Det framgår inte hur olika krav ska vägas mot varandra eller hur nödvändiga avvägningar ska göras i förhållande till marknadens förutsättningar. Avsaknaden av en tydlig uppdelning mellan exempelvis obligatoriska och önskvärda krav riskerar att antingen begränsa konkurrensen eller leda till att systemet inte uppfyller verksamhetens behov.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att strategin behöver omarbetas innan den kan antas. En reviderad strategi bör tydligt utgå från verksamhetens behov och definiera önskade effekter, innehålla en fördjupad behovs- och nulägesanalys, klargöra hur krav ska prioriteras och balanseras i upphandlingen. Till dess att dessa brister har åtgärdats kan vi inte ställa oss bakom beslutet.”

(SD) anmäler en protokollsanteckning:

”Sverigedemokraterna ställer sig i grunden positiva till upphandlingsstrategin för ett nytt verksamhetssystem inom socialtjänsten. Ett väl fungerande systemstöd är centralt för rättssäker myndighetsutövning och hantering av känsliga personuppgifter.

Vi vill dock särskilt uppmärksamma hanteringen av AI. Att möjliggöra framtida användning kan vara rimligt, men vi ifrågasätter att krav kopplade till AI ställs redan i detta skede. Inom socialtjänsten krävs hög grad av rättssäkerhet och ansvar, vilket innebär att införandet av AI bör ske med stor försiktighet och i ett senare skede.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Vidare ser vi en risk för ökat leverantörsberoende, särskilt med långa avtalsperioder. Det är därför avgörande att kommunen säkerställer flexibilitet och kontroll över utvecklingen. Krav på data-portabilitet måste vara tydliga, så att kommunen kan byta leverantör utan omfattande hinder.

Vi vill även understryka att kommunen ska ha full rådighet över sin data. Lagring och hantering av känsliga personuppgifter ska ske inom Sverige och under svensk lagstiftning.

Det finns också ett behov av ökad samordning mellan kommuner i liknande upphandlingar. Genom gemensam kravställning kan den offentliga sektorn stärka sin förhandlingsposition, där exempelvis SKR bör kunna spela en mer aktiv roll.

Slutligen vill vi framhålla vikten av att i första hand använda beprövade systemlösningar. Erfarenheter visar att egenutvecklade system riskerar att bli kostsamma över tid. Samtidigt måste avtalet ge tillräcklig flexibilitet att anpassas till teknikutvecklingen och förändrade behov.”

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
----	----------

1	Tjänsteskrivelse ”Upphandlingsstrategi verksamhetssystem Socialtjänst”
2	Upphandlingsstrategi för socialtjänstens verksamhetssystem

Sändlista för beslutsexpediering

Vuxenutbildning- och arbetslivskontoret

Social- och omsorgskontoret

Upphandlingsenheten

Kommunstyrelsen Gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämnden Socialnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 108

Dnr: 2026KS/0390

Upphandlingsstrategi för barn- och elevregister

Beslut

Upphandlingsstrategin för barn- och elevregister godkänns.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Avtalet med Tieto för Edlevo elevregister har löpt ut och därför behöver en ny upphandling påbörjas i enlighet med lagen om offentlig upphandling (2016:1145).

För att Värmdö kommun ska kunna fullgöra sina skyldigheter som huvudman och hemkommun krävs ett system för barn- och elevregister för att kunna administrera alla barn och elever som antingen går i kommunens förskole- eller skolenheter eller som är folkbokförda i kommunen.

Avtalslängden föreslås vara 6 + 2 + 2 år, det vill säga totalt 10 år om alla förlängningsoptioner nyttjas. Baserat på nuvarande avtal uppskattas det årliga kontraktsvärdet vara cirka 2,2 miljoner kronor per år, vilket ger ett uppskattat totalt kontraktsvärde om cirka 22 miljoner kronor.

Förvaltningen har genomfört en behovsanalys som visar på behov av ett driftsäkert system med långtgående förutsättningar att styra behörigheter. Leverantören behöver även kunna anpassa sitt system till kommande standardiseringskrav.

Reservationer och protokollsanteckningar

(M) lämnar en skriftlig reservation:

”Vi Moderater reserverar oss mot beslutet att anta upphandlingsstrategin i dess nuvarande utformning. Under mandatperioden har vi förstärkts i vår uppfattning om att upphandlingsstrategierna i den utformning de har presenterats inte tycks ha annan funktion än att inhämta ett politiskt godkännande för upphandlingen. Detta vill säga utan reell inflytande utifrån strategiska överväganden såsom vi förväntas ha som folkets representanter.

Vår anser att strategin innehåller flera grundläggande brister som riskerar att leda till en ineffektiv upphandling och ett verksamhetssystem som inte fullt ut möter socialtjänstens behov.

För det första saknas en tillräckligt tydlig koppling mellan verksamhetens behov och den planerade upphandlingen. Strategin beskriver i huvudsak själva upphandlingsförfarandet, men konkretiserar inte vilka verksamhetsproblem som ska lösas eller vilka effekter som ska uppnås. Utan en tydlig målbild finns en betydande risk att upphandlingen fokuserar på system snarare än verksamhetsnytta.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

För det andra bedömer vi att behovs- och nulägesanalysen är otillräcklig. Strategin saknar en djupare genomlysning av nuvarande arbetssätt, användarnas behov samt befintliga system och integrationer. Detta ökar risken för felaktiga eller ofullständiga kravställningar, vilket i sin tur kan leda till kostsamma anpassningar och bristande funktionalitet i det upphandlade systemet.

För det tredje är strategin otydlig när det gäller prioritering och strukturering av krav. Det framgår inte hur olika krav ska vägas mot varandra eller hur nödvändiga avvägningar ska göras i förhållande till marknadens förutsättningar. Avsaknaden av en tydlig uppdelning mellan exempelvis obligatoriska och önskvärda krav riskerar att antingen begränsa konkurrensen eller leda till att systemet inte uppfyller verksamhetens behov.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att strategin behöver omarbetas innan den kan antas. En reviderad strategi bör tydligt utgå från verksamhetens behov och definiera önskade effekter, innehålla en fördjupad behovs- och nulägesanalys, klargöra hur krav ska prioriteras och balanseras i upphandlingen. Till dess att dessa brister har åtgärdats kan vi inte ställa oss bakom beslutet.”

(SD) anmäler en protokollsanteckning:

”Sverigedemokraterna ställer sig i grunden positiva till upphandlingsstrategin för ett nytt barn- och elevregister. Systemet är verksamhetskritiskt och en förutsättning för en rättssäker hantering av elever och skoladministration.

Samtidigt vill vi uppmärksamma risken för ökat leverantörsberoende i en marknad med få aktörer, särskilt mot bakgrund av den långa avtalsperioden. Det är därför avgörande att kommunen säkerställer flexibilitet och reell möjlighet att byta leverantör över tid.

Vi vill särskilt understryka vikten av full rådighet över kommunens data. Tydliga krav måste ställas på dataportabilitet, export och migrering, så att data kan överföras till annan leverantör utan hinder. Utan sådana krav riskerar kommunen att i praktiken låsas in.

All lagring och hantering av data ska ske inom Sverige och under svensk lagstiftning. Känsliga personuppgifter om barn och unga får inte hanteras utanför landet, oavsett teknisk lösning. Detta är en grundläggande fråga om kontroll, rättssäkerhet och integritet.

Vi ser även ett behov av ökad samordning mellan kommuner vid denna typ av upphandlingar. Genom gemensamma krav och agerande kan offentlig sektor stärka sin förhandlingsposition och uppnå bättre villkor. Här bör SKR ges en mer aktiv roll.

Avslutningsvis vill vi framhålla vikten av att upphandlingens krav är relevanta, uppföljningsbara och anpassningsbara över tid, i takt med teknikutvecklingen.”

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
1	Tjänsteskrivelse ”Upphandlingsstrategi för barn- och elevregister”
2	Upphandlingsstrategi för barn- och elevregister
3	Protokollsutdrag från förskolenämndens sammanträde 2026-04-23
4	Protokollsutdrag från grundskolenämndens sammanträde 2026-04-21

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Nr Handling

5 Protokollsutdrag från gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämnden
sammanträde 2026-04-16

Sändlista för beslutsexpediering

Chef, avdelningen för styrning och kvalitet

Chef, upphandlingsenheten

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 109

Dnr: 2026KS/0412

Beslut om inriktning och genomförande för utbyggnad av vatten och avlopp till Näverängsvägen och Viks Skogsväg

Beslut

1. Kommundirektören får i uppdrag att starta projektering och utbyggnad av vatten och avlopp till Näverängsvägen och Viks Skogsväg, i syfte att genomföra projektet under förutsättning att beslutad budget i punkt två med säkerhet kan hållas.
2. Budget för investering i vatten- och avloppsanläggningen fastställs enligt bilaga 7.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Sex fastighetsägare på Näverängsvägen och Viks Skogsväg har ansökt om anslutning till kommunalt vatten och spillvatten med anledning av bristande kvalitet i sina enskilda dricksvattentäkter, däribland konstaterad E-coli i vissa brunnar. Fastigheterna ligger i anslutning till befintligt verksamhetsområde för VA och bedöms ingå i ett större sammanhang enligt 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). De rapporterade bristerna innebär en risk för människors hälsa, vilket motiverar behovet av en allmän VA-lösning utifrån hälsoskyddsskäl.

Det är tekniskt möjligt att bygga ut VA-nätet till området. Genom att utforma utbyggnaden så att den omfattar samtliga 19 fastigheter som idag saknar kommunalt VA, och inte endast de sex som lämnat in ansökningar, kan kommunen ta ett samlat grepp om området. Fastigheterna ligger i direkt anslutning till befintligt verksamhetsområde och har ett tydligt planmässigt och geografiskt samband med övrig bebyggelse, vilket gör att området som helhet uppfyller kriterierna för ett större sammanhang enligt LAV. En samlad utbyggnad bedöms även vara tekniskt och ekonomiskt mer effektiv och minskar behovet av framtida etappvisa åtgärder.

Pågående detaljplanearbete bedöms inte utgöra ett hinder för att genomföra utbyggnaden.

Reservationer och protokollsanteckningar

(SD) anmäler en protokollsanteckning:

”Sverigedemokraterna noterar att det i ärendet finns ett reellt och allvarligt behov av förbättrad vattenförsörjning för vissa fastigheter i området, där bristande vattenkvalitet och förekomst av

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

E-coli har påtalats. Detta är en situation som måste tas på allvar ur ett hälsoskyddsperspektiv, och kommunen har ett ansvar att agera skyndsamt när människors hälsa riskeras.

Samtidigt vill vi lyfta att ärendet inte enbart berör de sex fastigheter som aktivt ansökt om anslutning, utan att förslaget omfattar samtliga 19 fastigheter i området. Detta innebär att även fastighetsägare som inte själva efterfrågat anslutning, eller som av olika skäl inte har ekonomiska förutsättningar, i praktiken kan komma att omfattas av betydande kostnader. Av underlaget framgår att anslutningsavgiften uppgår till cirka 359 000 kronor per fastighet, utöver löpande avgifter. Till detta kommer att fastighetsägaren också får kostnader för markarbeten från anslutningspunkten vid tomtgränsen till huset.

Sverigedemokraterna anser att detta väcker principiellt viktiga frågor om proportionalitet, valfrihet och hänsyn till den enskildes situation. Det är inte rimligt att fastighetsägare som varken önskar eller har ekonomisk möjlighet att ansluta sig, indirekt tvingas till detta genom en generell utbyggnad av verksamhetsområdet. Kommunen måste i större utsträckning väga in individuella förutsättningar och säkerställa att åtgärder inte leder till oskäliga ekonomiska konsekvenser för enskilda hushåll.

Vi vill även understryka vikten av att kommunen i sin tillämpning av lagen om allmänna vattentjänster gör noggranna och väl avvägda bedömningar av vad som utgör ett "större sammanhang". Att ett område geografiskt ligger nära befintlig VA-infrastruktur är inte i sig tillräckligt för att motivera en utbyggnad som får långtgående ekonomiska konsekvenser för samtliga berörda.

Vidare kan konstateras att det finns brister i underlaget vad gäller status på befintliga enskilda avloppslösningar och vattenförsörjning för flera fastigheter, där någon samlad inventering inte genomförts. Detta försvårar en rättvis och träffsäker bedömning av behovet för hela området.

Sverigedemokraterna anser därför att kommunen bör inta en mer flexibel och individanpassad hållning i denna typ av ärenden. Åtgärder bör i första hand riktas till de fastigheter där problemen är konstaterade och akuta, samtidigt som övriga fastighetsägare ges reell valfrihet.

Avslutningsvis vill vi framhålla att vi i likhet med vad som anges i våra egna budget- och styrdokument värnar den enskildes ekonomiska trygghet och rådighet över sin egendom. Kommunala beslut ska inte i onödan medföra tvingande kostnader för hushåll som saknar förutsättningar att bära dem."

(SGP) anmäler en protokollsanteckning:

"Skärgårdspartiet ser det som angeläget att dessa fastigheter kan anslutas till kommunalt VA. Planarbetet har pågått i olika faser och skepnader i snart 20 år och fortfarande finns det inte en utsatt tid för granskning. Då nu 6 fastighetsägare ansöker om anslutning är det rimligt att ansluta alla 19 inom området. Detta trots att planenheten bedömer att VA-anslutningen kan komma att komplicera fortsatt planarbete.."

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
1	Tjänsteskrivelse "Beslut om inriktning och genomförande för utbyggnad av vatten och avlopp till Näverängsvägen och Viks Skogsväg"
2	Ansökan Värmdövik 41:1
3	Ansökan Värmdövik 43:1
4	Ansökan Värmdövik 46:1
5	Ansökan Värmdövik 42:1
6	Ansökan Värmdövik 48:3
7	Ansökan Värmdövik 45:1
8	Kalkyl och budget
9	Yttrande Planenheten
10	Yttrande Bygg- och miljöavdelningen
11	Skrivelse från fastighetsägare
12	Karta

Sändlista för beslutsexpediering

Samhällsbyggnadskontoret

VA- och avfallsavdelningen

Sökande fastighetsägare

Bygg- och miljöavdelningen

Planenheten

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 110

Dnr: 2025KS/1497

Lokalbehovsplan för kommunstyrelsen 2027-2036

Beslut

Lokalbehovsplan för kommunstyrelsen 2027–2036 godkänns

Beslutsnivå

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen nyttjar 5 verksamhetslokaler:

- Skogsbo, kommunhuset
- Renvägen 14, arbetstagarorganisationerna
- Fenix väg 22, bygg-miljö och hälsoskyddsnämnden
- Räddningsstationen, säkerhetsenheten
- Centrumhuset, projektkontor ishallsprojektet

Skogsbo, Centrumhuset och Räddningsstationen ingår i kommunens ägda lokalbestånd. Fenix väg 22 och Renvägen 14 hyrs in via externa hyresvärdar. För att säkerställa ett långsiktigt och kostnadseffektivt utnyttjande av kommunens lokaler pågår arbete för att omlokalisera verksamheter från inhyrda lokaler till kommunens ägda lokalbestånd.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
1	Tjänsteskrivelse "Lokalbehovsplan för kommunstyrelsen 2027-2036"
2	Kommunstyrelsens lokalbehovsplan 2027–2036

Sändlista för beslutsexpediering

Fastighetschef

Lokalstrateg

Investeringsstrateg

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 111

Dnr: 2026KS/0227

Budgetförutsättningar 2027 med ramar 2028-2030

Beslut

1. Budgetförutsättningar 2027 med ramar 2028–2030 inklusive bilagor fastställs.
2. Nämndernas och bolagens yttranden ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 15 oktober 2026.
3. Anvisningar för nämndernas verksamhetsplanering 2027 godkänns.
4. Lokalförsörjningsplan Värmdö kommun 2027–2036 godkänns.
5. Investeringsprogram 2026–2030 godkänns.

Beslutsnivå

Beslut 1-3, 6 kommunstyrelsen

Beslut 4-5 kommunfullmäktige

Ärendebeskrivning

I budgetförutsättningar med bilagor beskrivs Värmdö kommuns ekonomiska förutsättningar för de kommande fyra åren samt förslag på reviderad målstyrning. Ärendet bygger på de senaste ekonomiska prognoserna från Sveriges kommuner och regioner (SKR) och befolkningsprognos från kommunens upphandlade leverantör.

Budgetförutsättningar är grunden för arbetet med Mål och budget 2027-2030. Både befolkningsprognosen och de ekonomiska prognoserna från SKR kommer att uppdateras under hösten och förutsättningarna för kommunstyrelsens förslag till Mål och budget 2027-2030 kan därför komma att förändras.

Enligt kommunallagen (5 kap 26 §) ska ärenden innan de avgörs av fullmäktige beredas av berörda nämnder. Genom att överlämna budgetförutsättningarna till nämnderna för yttrande fullgörs beredningstvånget inför fullmäktiges beslut om mål och budget. I bilaga 1 till budgetförutsättningarna finns ett sammanfattande missiv till nämndernas remissyttrande. I denna bilaga tydliggörs de mest centrala frågorna för varje nämnd att belysa.

Yrkanden

Carl Kangas (S) yrkar på redaktionell ändring där datumet i beslutspunkt 2 i tjänsteskrivelsen justeras från den 30 september 2026 till den 15 oktober 2026.

Beslutsgång

Ordförande frågar kommunstyrelsen om de bifaller tjänsteskrivelsens förslag till beslut med redaktionell ändring och finner att det bifalls.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Reservationer och protokollsanteckningar

(M) lämnar en skriftlig reservation:

”Vi reserverar oss till förmån för att vi tänker lägga eget budgetförslag tillsammans med KD och ny styrande konstellation efter valet den 13 september 2026.”

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
----	----------

1	Tjänsteskrivelse ”Budgetförutsättningar 2027 med ramar 2028-2030”
2	Remissmissiv till kommunens nämnder och bolag
3	Budgetförutsättningar 2027 med ramar 2028-2030
4	Anvisningar för nämndernas verksamhetsplaner 2027
5	Ägardirektiv i KIVAB-koncernen
6	Taxor och avgifter Värmdö kommun
7	Lokalförsörjningsplan Värmdö kommun 2027-2036
8	Kommunstyrelsens plan för strategiska investeringar
9	Investeringsprogram

Sändlista för beslutsexpediering

Samtliga nämnder och bolag

Förvaltningsledningen

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 112

Dnr: 2025KS/0715

Svar på Initiativ (S,C,L,MP) VA-utbyggnad

Beslut

1. Initiativet anses besvarat och rapporten godkänns.
2. Förvaltningen får i uppdrag att starta arbetet med framtagande av en ny VA- och vattentjänstplan med förnyad behovsbedömning och prioritering av VA-utbyggnadsområden.
3. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheterna för fler familjer att bosätta sig permanent i prioriterade förändringsområden.
4. Förvaltningen får i uppdrag att utreda hur prioriteringen av utbyggnadsområden kan anpassas efter bästa ekonomiska förutsättningar för VA-kollektivet.
5. Förvaltningen ges i uppdrag att sänka kostnaderna för VA-utbyggnad genom att bland annat effektivisera upphandling, bättre avtal och förbättra projektstyrningen.
6. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheterna för en differentierad anslutningsavgift, som blir mer rättvis och i högre grad speglar faktiska utbyggnadskostnader.
7. Förvaltningen får i uppdrag att i kommande start-PM för detaljplaner redovisa en övergripande ekonomisk bedömning och prognos över utgifter och intäkter för VA-utbyggnaden i samband med genomförandet av utbyggnad och detaljplan.
8. Förvaltningen får i uppdrag att utreda förutsättningar för en investeringsfond inom VA-kollektivet, i enlighet med LAV.
9. Förvaltningen får i uppdrag att utreda åtgärder med syfte att sänka den totala skuld som uppstått i VA-verksamheten.
10. Förvaltningen får i uppdrag att se över och utvärdera VA-taxans konstruktion.
11. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheten att i vissa områden ersätta traditionell kommunal VA-utbyggnad genom prövning av alternativa, kostnadseffektiva och miljömässigt hållbara lösningar. Särskild hänsyn ska tas till: Områden där tillgången till grundvatten är god, enligt kommunens tidigare utredningar. Där VA-utbyggnaden innebär höga kostnader för kommunen i

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

förhållande till nyttan. Identifiering av relevanta tekniska alternativ till kommunalt VA, inklusive men inte begränsat till decentraliserade lösningar, samfällighetslösningar, vattenrening på fastighetsnivå eller hybridlösningar. Inkludera en ekonomisk jämförelse mellan alternativ och traditionell kommunal utbyggnad för ett antal fallområden.

12. Förvaltningen får i uppdrag att utreda alternativa VA-lösningar för områden som finns i plan för strategiska investeringar.
13. Förvaltningen får i uppdrag att utreda alternativ och möjligheter att i större utsträckning bygga med enklare och billigare teknik, tex med LTA-system.
14. Förvaltningen får i uppdrag att se över möjligheter till olika former för gemensamhetsanläggningar, som lokala lösningar alternativt kopplade till kommunens VA-system.
15. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheter till avsättning av havsvatten där det kan vara lämpligt.
16. Förvaltningen får i uppdrag att utreda hur kommunen kan bidra till att vidareutveckla befintliga enskilda VA-lösningar så att miljökraven uppfylls.
17. Förvaltningen får i uppdrag att omvärldsanalysera hur glesbygdskommuner i landet hanterar VA-utbyggnaden, som exempelvis i Falköping.
18. Förvaltningen får i uppdrag att utifrån ovanstående uppdrag återkomma med förslag på åtgärder samt eventuella taxeförändringar i samband med beslut om budget för 2027.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Värmdö kommun har under många år haft en hög takt i VA-utbyggnaden baserad på långsiktiga ställningstaganden och beslutade planeringsunderlag. Syftet har varit att säkerställa människors hälsa och miljön. VA-utbyggnaden utgör kommunens enskilt största miljöinvestering och har skett i kombination med en ambitiös takt för inventering av små avloppsanläggningar. Mot bakgrund av de höga kostnader som VA-utbyggnaden genererat beslutade KS i juni 2025 att ge kommundirektören i uppdrag att ta fram en samlad analys av VA-verksamhetens förutsättningar och långsiktiga hållbarhet, inklusive ekonomiska och kommunövergripande konsekvenser.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

VA-kollektivets skuld uppgår nu till cirka 1,7 miljarder kronor, varav cirka 1,3 miljarder kronor avser ledningsutbyggnad. Skulden är en följd av ökade investeringskostnader och låg täckningsgrad där anläggningsavgifter inte täcker utbyggnadskostnaderna.

VA-utbyggnaden följer prioriteringar av detaljplaner i översiktsplanen 2022–2035, men analysen visar att tidplanerna inte klaras utifrån nuvarande ekonomiska, organisatoriska och planeringsmässiga förutsättningar. Rapporten pekar på behov av en samlad omställning av styrning och planering av VA-verksamheten. För att skapa långsiktigt hållbara förutsättningar föreslås åtgärder som stärker kostnadsstyrning, ekonomisk uppföljning och projektstyrning i VA-utbyggnaden samt säkerställer långsiktig kompetensförsörjning inom projektledning och upphandling. En VA- och vattentjänstplan finns framtagen, men är ännu inte antagen av kommunfullmäktige, vilket innebär juridiska och ekonomiska risker för kommunen vid akuta krav på VA-utbyggnad enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster §6 (LAV).

VA-taxans anläggningsavgifter föreslås anpassas mot full kostnadstäckning, det vill säga att anläggningsavgifterna helt täcker investeringsutgifterna. Genom denna åtgärd undviks att VA-skulden ökar. För att ta hand om historiskt uppbyggd VA-skuld orsakad av för låg täckningsgrad behöver åtgärder för detta tas fram. Det behövs även en översyn av VA-taxans konstruktion avseende såväl nivå som struktur. Vidare föreslås att vattentjänstplanen antas skyndsamt och därefter uppdateras under 2026–2027 med förnyad behovsbedömning och prioritering av VA-utbyggnadsområden. En ny översiktsplan föreslås tas fram under nästa mandatperiod och samordnas med vattentjänstplanen för att säkerställa samsyn mellan bostadsutveckling, samhällsbyggnadsplanering och förutsättningar för VA-utbyggnad. En dämpad utbyggnadstakt i PFO samt fortsatt stöd och tillsyn för fastigheter med enskilda VA-lösningar ses också som nödvändiga åtgärder. En dämpad VA-utbyggnadstakt skapar tidsutrymme för översyn och implementering av ny VA-taxa, uppdatering av vattentjänstplan med ny behovsbedömning och prioritering av utbyggnadsområden, ny översiktsplan samt innebär en lägre lånetakt. Rapporten tar även upp andra identifierade behov för en långsiktigt hållbar VA-ekonomi i balans. De identifierade behov som inte tas upp för beslut i samband med besvarandet av initiativet, kommer att studeras vidare i flera olika arbetsprocesser framöver.

Yrkanden

Pontus Tengby (MP) framställer följande tilläggsyrkanden:

1. Förvaltningen får i uppdrag att starta arbetet med framtagande av en ny VA- och vattentjänstplan med förnyad behovsbedömning och prioritering av VA-utbyggnadsområden.
2. Förvaltningen får i uppdrag att utreda hur prioriteringen av utbyggnadsområden kan anpassas efter bäst ekonomiska förutsättningar VA-kollektivet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

3. Förvaltningen ges i uppdrag att sänka kostnaderna för VA-utbyggnad genom att bland annat effektivisera upphandling, bättre avtal och förbättra projektstyrningen.
4. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheterna för en differentierad anslutningsavgift, som blir mer rättvis och i högre grad speglar faktiska utbyggnadskostnader.
5. Förvaltningen får i uppdrag att i kommande start-PM för detaljplaner redovisa en övergripande ekonomisk bedömning och prognos över utgifter och intäkter för VA-utbyggnaden i samband med genomförandet av utbyggnad och detaljplan.
6. Förvaltningen får i uppdrag att utreda förutsättningar för en investeringsfond inom VA-kollektivet, i enlighet med LAV.
7. Förvaltningen får i uppdrag att utreda åtgärder med syfte att sänka den totala skuld som uppstått i VA-verksamheten.
8. Förvaltningen får i uppdrag att utifrån ovanstående uppdrag återkomma med förslag på åtgärder samt eventuella taxeförändringar i samband med beslut om budget för 2027.
9. Förvaltningen får i uppdrag att se över och utvärdera VA-taxans konstruktion.

Deshira Flankör (M) framställer följande ändringsyrkanden:

1. Förvaltningen får i uppdrag att starta arbetet med framtagande av en ny VA- och vattentjänstplan med förnyad behovsbedömning och prioritering av VA-utbyggnadsområden i syfte att möjliggöra att fler familjer bosätter sig permanent i tidigare prioriterade fritidsområden.
2. Förvaltningen får i uppdrag att utreda hur prioriteringen av utbyggnadsområden kan anpassas efter bästa ekonomiska förutsättningar för VA-kollektivet inklusive alternativa lösningar till traditionell va-utbyggnad.

Och följande tilläggsyrkanden:

1. Moderaterna yrkar att en strategisk översyn av nuvarande VA-utbyggnad sker i syfte att utreda möjligheten att i vissa områden ersätta traditionell kommunalt VA utbyggnad genom prövning av alternativa, kostnadseffektiva och miljömässigt hållbara lösningar. Särskild hänsyn ska tas till:
 - Områden där tillgången till grundvatten är god, enligt kommunens tidigare utredningar.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

- Där VA-utbyggnaden innebär höga kostnader för kommunen i förhållande till nyttan.
 - Identifiering av relevanta tekniska alternativ till kommunalt VA, inklusive men inte begränsat till decentraliserade lösningar, samfällighetslösningar, vattenrening på fastighetsnivå eller hybridlösningar.
 - Inkludera en ekonomisk jämförelse mellan alternativ och traditionell kommunal utbyggnad för ett antal fallområden.
2. Se över alternativa VA-lösningar redan för områden som finns kalkylen för plan för strategiska investeringar.
 3. Omvärldsanalysera hur glesbygdskommuner i landet hanterar VA-utbyggnaden som exempelvis Falköping.”

Pontus Tengby (MP) framställer följande jämningsförslag och yrkar bifall till förslaget:

1. Förvaltningen får i uppdrag att starta arbetet med framtagande av en ny VA- och vattentjänstplan med förnyad behovsbedömning och prioritering av VA-utbyggnadsområden.
2. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheterna för fler familjer att bosätta sig permanent i prioriterade förändringsområden.
3. Förvaltningen får i uppdrag att utreda hur prioriteringen av utbyggnadsområden kan anpassas efter bästa ekonomiska förutsättningar för VA-kollektivet.
4. Förvaltningen ges i uppdrag att sänka kostnaderna för VA-utbyggnad genom att bland annat effektivisera upphandling, bättre avtal och förbättra projektstyrningen.
5. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheterna för en differentierad anslutningsavgift, som blir mer rättvis och i högre grad speglar faktiska utbyggnadskostnader.
6. Förvaltningen får i uppdrag att i kommande start-PM för detaljplaner redovisa en övergripande ekonomisk bedömning och prognos över utgifter och intäkter för VA-utbyggnaden i samband med genomförandet av utbyggnad och detaljplan.
7. Förvaltningen får i uppdrag att utreda förutsättningar för en investeringsfond inom VA-kollektivet, i enlighet med LAV.
8. Förvaltningen får i uppdrag att utreda åtgärder med syfte att sänka den totala skuld som uppstått i VA-verksamheten.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

9. Förvaltningen får i uppdrag att se över och utvärdera VA-taxans konstruktion.
10. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheten att i vissa områden ersätta traditionell kommunal VA-utbyggnad genom prövning av alternativa, kostnadseffektiva och miljömässigt hållbara lösningar. Särskild hänsyn ska tas till:

Områden där tillgången till grundvatten är god, enligt kommunens tidigare utredningar. Där VA-utbyggnaden innebär höga kostnader för kommunen i förhållande till nyttan. Identifiering av relevanta tekniska alternativ till kommunalt VA, inklusive men inte begränsat till decentraliserade lösningar, samfällighetslösningar, vattenrening på fastighetsnivå eller hybridlösningar. Inkludera en ekonomisk jämförelse mellan alternativ och traditionell kommunal utbyggnad för ett antal fallområden.
11. Förvaltningen får i uppdrag att utreda alternativa VA-lösningar för områden som finns i plan för strategiska investeringar.
12. Förvaltningen får i uppdrag att utreda alternativ och möjligheter att i större utsträckning bygga med enklare och billigare teknik, tex med LTA-system.
13. Förvaltningen får i uppdrag att se över möjligheter till olika former för gemensamhetsanläggningar, som lokala lösningar alternativt kopplade till kommunens VA-system.
14. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheter till avsaltning av havsvatten där det kan vara lämpligt.
15. Förvaltningen får i uppdrag att utreda hur kommunen kan bidra till att vidareutveckla befintliga enskilda VA-lösningar så att miljökraven uppfylls.
16. Förvaltningen får i uppdrag att omvärldsanalysera hur glesbygdskommuner i landet hanterar VA-utbyggnaden, som exempelvis i Falköping.
17. Förvaltningen får i uppdrag att utifrån ovanstående uppdrag återkomma med förslag på åtgärder samt eventuella taxeförändringar i samband med beslut om budget för 2027.

Deshira Flankör (M) framställer följande alternativa yrkande till yrkande 1:

”Förvaltningen får i uppdrag att starta arbetet med framtagande av en ny VA- och vattentjänstplan med förnyad behovsbedömning och prioritering av VA-utbyggnadsområden efter att följande uppdrag har besvarats samt inriktning har beretts politiskt.”

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordförande frågar kommunstyrelsen om de bifaller tjänsteskrivelsens förslag till beslut och finner att det bifalls.

Ordförande frågar kommunstyrelsen om de bifaller tilläggsyrkande 1 i enlighet med Pontus Tengbys (MP) yrkande eller i enlighet med Deshira Flankörs (M) alternativa yrkande, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar kommunstyrelsen om de bifaller yrkandena 2-17 i jämningsförslaget och finner att de bifalls.

Reservationer och protokollsanteckningar

(S,C,L,MP) anmäler en protokollsanteckning:

”I samband med återrapporteringen av Värmdösamarbetets initiativ om VA-utbyggnad från juni 2025, har kommunstyrelsen enhälligt beslutat att gå vidare med totalt sexton fördjupade utredningsuppdrag. Syftet med utredningarna är att utreda möjliga lösningar för att rätta till den obalans som råder i VA-kollektivets ekonomi, för att på längre sikt garantera en rättvis och hållbar VA-försörjning för Värmdöborna.

De senaste åren har vi alla blivit väl medvetna om de utmaningar som kommunen står inför kopplat till VA och de initiativ som tagits har det med ambitionen att kunna samlas i breda politiska överenskommelser för att komma fram till lösningar. Därför är det glädjande att konstatera att Värmdös partier nu tillsammans med en samlad röst kan ge kommunens personal tydligt uppdrag som kan hålla över tid.

Vi ser fram emot att ta emot resultaten av de här utredningarna och därefter fatta beslut som är gynnsamma för kommunen och alla som vistas och verkar här.”

(M) anmäler en protokollsanteckning:

”Vi Moderater vill notera till protokollet att beslutet inte var enhälligt i alla delar, inte minst i den första punkten som avsåg tågordningen vilket är av grundläggande betydelse för samtliga uppdrag.

På första punkten yrkade vi att: Förvaltningen får i uppdrag att starta arbetet med framtagande av en ny VA- och vattentjänstplan med förnyad behovsbedömning och prioritering av VA-utbyggnadsområden efter att följande uppdrag har besvarats samt inriktning har beretts politiskt.

Vår linje var inte ny på något sätt, vi har drivit den hela mandatperioden och upplevt att vi inte kunnat nå S-styret. Om än 4 månader till valet välkomnar vi att vi under Kommunstyrelsen kunde lägga gemensamma uppdrag men för oss var det avgörande att det antingen fanns en tydlig politisk inriktning för hur vattentjänstplanen ska utformas eller att man inväntade resultaten från utredningsuppdragen.

Vi hade hoppats att vi skulle kunna mötas i den frågan, inte minst eftersom vi skickade in våra förslag före mötet och även hade kontakt med tekniska nämndens ordförande inför sammanträdet för att försöka hitta samsyn. Nu blev det tyvärr så att just den där inriktningen

inte finns i det beslut som S-styret baxade igenom, utan vi får leva på hoppet om förvaltningens lyhördhet gentemot alla partier.

Med detta är det fortfarande oklart vad kommunstyrelsen faktiskt har beslutat i fråga om vattentjänstplanen, bland annat när det gäller påverkan på detaljplaneprioriteringen.”

(SD) anmäler en protokollsanteckning:

”Då vi tjänstgör som ersättare i kommunstyrelsen har vi inte möjlighet att delta i beslutet eller yrka i ärendet, utan lämnar följande protokollsanteckning.

Sverigedemokraterna konstaterar att den framtagna analysen tydligt bekräftar den kritik som vi under lång tid framfört avseende VA-utbyggnaden i Värmdö kommun. Den nuvarande utvecklingen, med en VA-skuld om cirka 1,7 miljarder kronor, är ett resultat av en alltför hög utbyggnadstakt i kombination med bristande kostnadskontroll och otillräcklig finansiering.

Den förda politiken har inneburit att investeringar genomförts utan tillräcklig ekonomisk täckning, vilket i praktiken har lett till att kostnader successivt vältras över på kommunens invånare genom ökade avgifter och taxor. Analysen visar också att kapitalkostnader idag utgör en betydande del av VA-taxan, vilket ytterligare förstärker denna utveckling.

Det är enligt vår mening inte rimligt att enskilda fastighetsägare ska bära konsekvenserna av en långvarigt bristfällig styrning. Särskilt allvarligt är att den föreslagna inriktningen innebär att anläggningsavgifter i högre grad ska täcka investeringskostnader, vilket riskerar att leda till mycket höga engångskostnader för enskilda hushåll. Detta kan få långtgående konsekvenser för många boende, inte minst i områden där betalningsförmågan är begränsad.

Sverigedemokraterna vill understryka vikten av att i högre grad beakta den enskildes situation. Lagstiftningen ger utrymme för att pröva behovet av kommunalt VA i varje enskilt område, där även möjligheten till godtagbara enskilda lösningar ska vägas in. Vi menar att denna möjlighet i praktiken inte har tillämpats i tillräcklig omfattning i Värmdö kommun.

Vi ser också mycket allvarligt på att kommunen ännu saknar en antagen vattentjänstplan, trots att detta enligt underlagen innebär både juridiska och ekonomiska risker. Att bedriva en så kapitalkrävande verksamhet utan ett fastställt och förankrat styrdokument är inte acceptabelt.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att det krävs en tydlig omläggning av VA-politiken i kommunen. Det innebär bland annat en kraftigt dämpad utbyggnadstakt, skärpt behovsprövning i enlighet med lagstiftningen, ökat fokus på kostnadseffektivitet samt en finansieringsmodell där utbyggnad i större utsträckning bär sina egna kostnader utan att belasta befintliga abonnenter.

Vi ser positivt på att analysen lyfter behovet av förändring, men konstaterar samtidigt att detta nu måste omsättas i konkret politisk handling. Utan en sådan kursändring riskerar kommunen att fortsatt driva på en utveckling med ökande skuldsättning och kraftigt stigande avgifter för invånarna.”

(SGP) anmäler en protokollsanteckning:

”Utbyggnaden av kommunalt VA inom kommunen är i vissa fall både tekniskt svårt och mycket kostnadskrävande beroende på långa avstånd och besvärliga markförhållanden. De nu föreslagna uppdragen till förvaltningen är bra men behöver kompletteras med uppdrag om alternativ teknik och principer för utbyggnad.

Skärgårdspartiet har i en motion (okt 25) föreslagit att undersöka möjligheten att bygga enklare system med LTA-teknik, dvs lätt trycksatt avloppssystem, som ofta används där markförhållande är besvärliga och det är svårt att spränga. Ett annat alternativ som lyfts i motionen är att bilda helt lokala lösningar för VA med en kombination av LTA-teknik och anläggning för avsaltning av havsvatten. Detta i de fall där områdets avstånd är långt till övrig bebyggelse, tex norra Lagnö, Lillängsdal eller liknande, samt närhet till havsvatten.

Motionen är fortfarande inte besvarad.

Skärgårdspartiet föreslår att det görs en analys av befintliga VA-lösningar. Om en fastighet har rent vatten och god kapacitet, varför ska då ägaren tvingas betala hundratals tusen kronor för en anslutning de inte behöver? Genom att låta fungerande enskilda lösningar bestå där miljökraven möts, sparar vi både på invånarnas pengar och kommunens resurser.

Det mest akuta är dock behovet av en långsiktig och hållbar tidplan. Ingen ska behöva vakna upp och undra om grävmaskinerna står på garageuppfarten nästa månad eller om tio år. Osäkerheten måste få ett slut. Framtagandet av en vattentjänstplan måste därför ha hög prioritet, dels för att medborgarna ska kunna planera för framtiden och dels för att kommunen inte ska kunna drabbas av oplanerade "tvångsanslutningar".

Vi vill slutligen peka på svårigheten, både för medborgare och kommunens tjänstemän, att navigera mellan Vattenplan, VA-plan, Vattentjänstplan, VA-översikt, VA-policy och dagvattenpolicy.

Till de av Värmdösamarbetets föreslagna tilläggsyrkanden har Skärgårdspartiet ytterligare fyra, vilka har tillförts Värmdösamarbetet yrkanden.

- Förvaltningen får i uppdrag att utreda alternativ och möjligheter att i större utsträckning bygga med enklare och billigare teknik, tex med LTA-system
- Förvaltningen får i uppdrag att se över möjligheter till olika former för gemensamhetsanläggningar, som lokala lösningar alternativt kopplade till kommunens VA-system.
- Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheter till avsaltning av havsvatten där det kan vara lämpligt
- Förvaltningen får i uppdrag att utreda hur kommunen kan bidra till att vidareutveckla befintliga enskilda VA-lösningar så att miljökraven uppfylls

I ett nästa skede kommer vi att föreslå:

- Att kommunen genomför en fördjupad analys av befintliga geotekniska underlag, inklusive uppgifter om borrhåll och deras kapacitet.
- Att fastigheter med god tillgång till vatten, och där miljökrav kan uppfyllas, ges möjlighet att fortsatt använda enskild vattenförsörjning.
- Att fastigheter med äldre avloppslösningar, exempelvis infiltrationsanläggningar äldre än cirka 25 år, uppmanas att uppgradera dessa till moderna och godkända lösningar, såsom nya infiltrationer eller småskaliga reningsverk.

- Att incitament utreds för fastighetsägare som investerar i godkända enskilda avloppslösningar, exempelvis genom reducerade avgifter kopplade till slamtömning.
- Att kommunen aktivt stödjer fastighetsägare genom att tillhandahålla information samt, där så är möjligt, samordning av entreprenörer för aktuella åtgärder.
- Att samordning sker så att förberedande åtgärder för framtida VA-utbyggnad alltid beaktas exempelvis vid anläggning av vägar, GC-vägar samt vid avstyckningar och nybyggnationer.”

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
1	Tjänsteskrivelse ”Svar på Initiativ (S,C,L,MP) VA-utbyggnad”
2	Rapport Samhällsutbyggnadens konsekvens på VA-taxan
3	Bilaga 1 Avtal Käppala 2005 med kartbilaga 1
4	Bilaga 2 PM om tillämpning av LAV särskilt vad gäller §6, Nordenswan Carlsson AB 2025-10-22

Sändlista för beslutsexpediering

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Samhällsutvecklingsavdelningen

VA- och avfallsavdelningen

Ekonomiavdelningen

Bygg- och miljöavdelningen

Tekniska driftavdelningen

Fastighetsavdelningen

Kommunledningskontoret

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 113

Dnr: 2026KS/0334

Beslut om bildande av Sångens naturreservat

Beslut

Sångens naturreservat beslutas att bildas med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Ärendebeskrivning

Sångens naturreservat har utretts på kommunal mark på del av fastighet Långsunda 1:4 norr om Gustavsberg och söder om Norra Lagnö. Höga värden för natur och friluftsliv har identifierats och förslag till beslut och skötselplan var på samråd under vintern 2025-2026 (2025KS/1130). För att reservatet ska vinna laga kraft behöver beslut fattas om att bilda naturreservat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken. Beslutet ska kungöras.

Formellt skydd och skötsel av området bedöms ha positiv inverkan på flera faktorer. Dessa är främst biologisk mångfald inklusive ekosystemtjänster, attraktivt och tryggt friluftsliv, naturpedagogik, barns utveckling, kolinlagring, hållbart jordbruk och självförsörjningsgrad. Naturreservatet bidrar till måluppfyllnad för både kommunala mål och nationella miljö kvalitetsmål.

Skydd av området bidrar till att uppfylla kommunens inriktningsmål 'En miljö- och klimatomfattigt hållbar kommun' samt resultatmålen Hållbara ekosystem samt hållbar mark- och vattenanvändning och Begränsad klimatpåverkan och målen i kommunens miljö- och klimatplan 2020 - 2030. Det bidrar dessutom till flera nationella miljö kvalitetsmål.

Yrkanden

Kristina Lång (C) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar kommunstyrelsen om de bifaller tjänsteskrivelsens förslag till beslut och finner att det bifalls.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
----	----------

1	Tjänsteskrivelse "Beslut om bildande av Sångens naturreservat"
2	Sångens naturreservat Beslut, föreskrifter och avgränsning

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Nr Handling

-
3	Skötselplan Sångens naturreservat
4	Samrådsredogörelse för Sångens naturreservat
5	Protokollsutdrag från sammanträdet med kommunstyrelsens
planutskott den 2026-04-21: Beslut om bildande av Sångens
naturreservat

Sändlista för beslutsexpediering

Idrott- och friluftsenheten

Tekniska driftsavdelningen

Planenheten

Mark- och exploateringsenheten

Enheten för hållbar samhällsplanering

Bygg- och miljöavdelningen

Kommunledningskontoret

Kontorschef Samhällsbyggnadskontoret

Länsstyrelsen i Stockholm

Jordbruksarrendator

Jaktarrendator

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 114

Dnr: 2026KS/0069

Delgivningar 2026-05-06

Beslut

Delgivningarna noteras

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Delgivningar 2026-05-06

Datum	Inkommen/utgående från/till	Ärende	Dnr
2026-04-01	Kommunfullmäktige	Rapportering av socialnämndens ej verkställda beslut inom tre månader kvartal fyra	2025KS/0234
2026-04-01	Kommunfullmäktige	Statistikrapportering av Vård- och omsorgsnämndens ej verkställda beslut inom tre månader kvartal fyra	2024KS/1206
2026-04-01	Kommunfullmäktige	Revidering av lokala föreskrifter för människors hälsa och miljön	2026KS/0089
2026-04-01	Kommunfullmäktige	Revidering av ersättningsreglemente för förtroendevalda och riktlinjer för partistöd	2026KS/0318
2026-04-01	Kommunfullmäktige	Fördjupad utredning riduppsittningar	2025KS/0849
2026-04-08	Vattenfall AB	Information om Vattenfall Värme som eget bolag inom Vattenfall	2026KS/0509
2026-04-14	Revisorerna	Missiv - Granskning av ekonomistyrning inom socialnämndens samt vård- och	2026KS/0533

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

		omsorgsnämndens ansvarsområde	
2026-04-14	Revisorerna	Revisionsrapport - Granskning av ekonomistyrning inom socialnämndens samt vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde	2026KS/0533
2026-04-16	Gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämnden	Dataskyddsombudets granskning av Värmdö kommuns personuppgiftshantering och årsrapport	2026GVAN/0023

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 115

Dnr: 2026KS/0075

Delegationsbeslut 2026-05-06

Beslut

Redovisningen godkänns.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får kommunstyrelsen uppdra åt dess utskott, en ledamot eller en ersättare i styrelsen eller en tjänsteman i kommunen att på styrelsens vägnar fatta beslut i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som inte avser frågor i 6 kap. 38 § kommunallagen. Kommunstyrelsen har överlåtit sin beslutanderätt i enlighet med styrelsens delegationsordning.

Beslut som fattas enligt delegationsordningen ska anmälas till styrelsen och redovisas skriftligen i detta ärende.

Dokumentnr.	Dokumenttitel	Datum
15KS/282-36	Beslut: Avrop teknikområde 26 Multidisciplinära uppdrag	2026-04-16
2026KS/0457-2	Yttrande: Skenora 1:116 Ansökan om förhandsbesked för uppförande av enbostadshus i ESKO-område	2026-04-16
2026KS/0458-1	Beslut om utlämnande av allmän handling	2026-04-15
2026KS/0205-3	Yttrande: Naturvårdsverkets Riktlinjer för resurseffektiv hantering av entreprenadberg inom bygg och anläggningsprojekt	2026-04-15
2024KS/0936-4	Avtal: Ösby 1:65 Lägenhetsarrende för parkering	2026-04-10
2017KS/0139-2	Beslut: Lägenhetsarrende, del av Mörtlös 1:582	2026-04-10
15KS/282-33	Beslut: Avrop teknikområde 26 multidisciplinära uppdrag	2026-04-10
2020KS/0546-13	Avtal: Servitutsavtal mellan Brunn 1:875 och Brunn 1:860	2026-04-10
2020KS/1119-61	Beslut: Tilläggsavtal sprinkleranläggning i Kulturhuset	2026-04-09
2023KS/0452-15	Beslut: Servitutsavtal för Berg 1:163, 1:203 och ansökan om inskrivning	2026-04-09
2026KS/0463-1	Beslut om utlämnande av allmän handling	2026-04-08
2026KS/0392-2	Avtal: Planteringsjord	2026-04-08
2020KS/0546-14	Servitutsavtal Brunn 1:875 och Brunn 1:860	2026-04-01
2024KS/1250-253	Plankostnadsavtal	2026-03-10
2026KS/0137-7	Komplettering av yttrande	2026-02-27

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

2025KS/1364-2	Personuppgiftsbiträdesavtal: Stockholmsenkäten 2026	2026-02-26
2025KS/1364-1	Avtal: Genomförande Stockholmsenkäten 2026	2025-11-24
15KS/282-34	Avtal: Kontrakt anbudsförfrågan	2025-04-30
15KS/282-35	Avtal: Kontrakt anbudsförfrågan	2025-04-10
2024KS/1250-252	Plankostnadsavtal	2025-03-10
2026KS/0473-1	Avtal: Lägenhetsarrende del av Mörtlös 1:582	2024-06-11
2020KS/1119-62	Avtal: Hyreskontrakt för lokal	2024-04-18
2019KS/1317-14	Köpebrev Brunn 1:865	2022-10-28
2019KS/1317-12	Köpebrev Brunn 1:865	2022-10-28
2019KS/1317-13	Markgenomförandeavtal Brunn 1:865	2022-06-17
2026KS/0512-1	Avtal: Tillgänglighetsprojektet uppköp av Funka Academy	2022-01-31

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 116

Dnr: 2026KS/0609

Initiativ från (M) Tillsätt en oberoende granskning med anledning av bristande kontroll över ekonomin och investeringarna

Beslut

Initiativet avslås.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Moderaterna genom Deshira Flankör (M) inkom med initiativet "Tillsätt en oberoende granskning med anledning av bristande kontroll över ekonomin och investeringarna" till kommunstyrelsens sammanträde den 6 maj 2026.

Av initiativet framgår följande yrkanden:

1. Att en oberoende extern granskning tillsätts med uppdrag att genomföra en samlad och fördjupad utredning av kommunens ekonomiska styrning, investeringsprocesser, upphandlingsverksamhet samt interna kontrollsystem
2. Granskningen särskilt ska utreda orsakerna till de återkommande kostnadsavvikelserna i större investeringsprojekt, inklusive Djurö reningsverk, Evlinge-projektet och Skärgårdsvägen.
3. Granskningen ska kontrollera efterlevnaden av upphandlingslagstiftning och interna riktlinjer, inklusive förekomsten av otillåtna direktupphandlingar.
4. Granskningen ska analysera brister i transparens, rapportering och politisk styrning,
5. Granskningen ska syfta till konkreta förslag på åtgärder för att säkerställa förbättrad ekonomisk kontroll, stärkt intern styrning och ökad transparens.
6. Slutrapporteringen av granskningen ska redovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige inom tre månader.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Yrkanden

Deshira Flankör (M) yrkar bifall till initiativet.

Kristina Lång (C) yrkar avslag till initiativet.

Beslutsgång

Ordförande frågar kommunstyrelsen om initiativet ska avslås eller bifallas och finner att initiativet avslås.

Votering begärs.

Ja-röst för att initiativet ska avslås.

Nej-röst för att initiativet ska bifallas.

Med 7 ja-röster för att initiativet ska avslås och 6 nej-röster för att bifalla initiativet beslutar kommunstyrelsen att initiativet avslås.

Ledamot/tjänstgörande /ersättare	Ja-röster	Nej-röster	Avstår från att rösta
Carl Kangas (S)	X		
Kristina Lång (C)	X		
Deshira Flankör (M)		X	
Sam Assadi (S)	X		
Linda Nygren (S)	X		
Magnus Danielsson (S)	X		
Henrik Paulsen (S)	X		
Pontus Tengby (MP)	X		
Rogier Krona (M)		X	
Johan Björk (M)		X	
Markus Schill (M)		X	
Thorulf Empfevik (-)		X	
Terje Egeland (M)		X	

Reservationer och protokollsanteckningar

(M) lämnar en skriftlig reservation:

”Vi Moderater reserverar oss skriftligt mot beslutet att avslå vårt högst angelägna initiativ. Ett initiativ som vi gärna hade sett att S-styret själva hade lagt efter uppdagandet av de ekonomiska haveri som tycks pågå inom investeringsprojekt.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Så här löd vårt initiativ som S-tyret avslag:

Tillsätt en oberoende granskning med anledning av bristande kontroll över ekonomin och investeringarna

Bakgrund

Under de senaste åren har allvarliga brister i styrning, uppföljning och kontroll av kommunens investeringsprojekt blivit allt tydligare i Värmdö kommun. Återkommande kostnadsavvikelse, bristande transparens och otillräckliga beslutsunderlag har lett till en växande ekonomisk belastning för kommunens invånare.

Flera projekt uppvisar liknande mönster:

- Djurö reningsverk, där projektet överskridit rambudget med betydande belopp, genomförts utan vare sig inriktningsbeslut eller genomförandebeslut samt skett genom otillåtna direktupphandlingar.
- Evlinge-projektet, där VA-utbyggnaden fördyrats med 79 miljoner kronor, motsvarande en ökning om cirka 47 procent.
- Skärgårdsvägen, där kraftiga kostnadsökningar och bristande styrning rapporterats först efter att vi som opposition efterfrågat information.
- Fastighetsunderhåll, som redovisat underskott om 18 miljoner kronor.

Samtidigt har VA-kostnaderna ökat kraftigt, både vad gäller anslutningsavgifter och löpande avgifter, vilket direkt påverkar hushållen. Det finns även indikationer på att den politiska ledningen haft kännedom om bristerna, utan att tillräckliga åtgärder vidtagits. Information har inte redovisats öppet, projekt har delats upp och insynen har begränsats.

Detta pekar inte på enskilda misstag, utan på ett strukturellt problem i kommunens investeringsstyrning.

Bristande upphandlingskontroll och intern styrning

Utöver ovanstående har vi tagit del av uppgifter som väcker allvarlig oro kring kommunens upphandlingsverksamhet. Det gäller flera fall där upphandlingar uppges ha överskridit direktupphandlingsgränsen utan att formella avtal tecknats, vilket indikerar brister i efterlevnaden av gällande regelverk.

Denna situation understryker behovet av en mer omfattande och oberoende granskning av såväl upphandlingsrutiner som den interna kontrollens funktion och tillförlitlighet.

Med ovanstående som bakgrund yrkar vi Moderater:

1. Att en oberoende extern granskning tillsätts med uppdrag att genomföra en samlad och fördjupad utredning av kommunens ekonomiska styrning, investeringsprocesser, upphandlingsverksamhet samt interna kontrollsystem

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

2. Granskningen särskilt ska utreda orsakerna till de återkommande kostnadsavvikelserna i större investeringsprojekt, inklusive Djurö reningsverk, Evlinge-projektet och Skärgårdsvägen.
3. Granskningen ska kontrollera efterlevnaden av upphandlingslagstiftning och interna riktlinjer, inklusive förekomsten av otillåtna direktupphandlingar.
4. Granskningen ska analysera brister i transparens, rapportering och politisk styrning,
5. Granskningen ska syfta till konkreta förslag på åtgärder för att säkerställa förbättrad ekonomisk kontroll, stärkt intern styrning och ökad transparens.
6. Slutrapporteringen av granskningen ska redovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige inom tre månader.”

(S, C, L, MP) anmäler en protokollsanteckning:

”Moderaterna är tvåa på bollen och vevar åt alla håll i valdesperation.

Värmdösamarbetet har redan beslutat att Skärgårdsvägen ska granskas externt och att det ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2026. Revisorerne har inte haft några synpunkter på den finansiella redovisningen av Djurö reningsverk eller någon annan del i årsredovisningen. Värmdösamarbetet har den här mandatperioden tagit beslut om en ny investeringsprocess där varje enskilt objekt redovisas som enskilt projekt istället för den diffusa rambudget utan någon insyn som gällde under Moderaternas ledning. Hur många projekt blev dyrare än initial beräkning då?

Av förvaltningens svar framgår också att de följt upphandlingslagstiftningen med förhandlat förfarande - trots det fortsätter M att anklaga tjänstepersoner för lagbrott. Därutöver pågår ett arbete med förstärkt projektstyrning som kommundirektören leder. Mot den bakgrunden blir det sk. initiativet från M ett sent slag i luften. Vi i Värmdösamarbetet tar ansvar för att utveckla verksamheten när M ägnar sig åt desperata utspel och fortsätter att ansvarslost slå åt alla håll hela tiden trots den bristfälliga verksamhet och styrning som de lämnade efter sig och sina 16 år vid makten.”

(SD) anmäler en protokollsanteckning:

”Då jag tjänstgör som ersättare i kommunstyrelsen har jag inte möjlighet att delta i beslutsfattandet eller framställa egna yrkanden, men lämnar följande protokollsanteckning.

Vi ser allvarligt på de uppgifter som framkommer i initiativet avseende bristande styrning, uppföljning och kontroll av kommunens investeringsverksamhet. De exempel som lyfts, med återkommande och betydande kostnadsöverskridanden, bristfälliga beslutsunderlag samt indikationer på brister i upphandlingsförfaranden, ger en samlad bild av strukturella problem snarare än enskilda avvikelser.

Sverigedemokraterna har under lång tid betonat vikten av god ekonomisk hushållning, tydlig styrning och stark intern kontroll i kommunens verksamheter. Det är en grundläggande förutsättning för att värna skattebetalarnas pengar och säkerställa att resurser används effektivt och ansvarsfullt. När stora investeringsprojekt uppvisar omfattande avvikelser, samtidigt som transparensen brister, riskerar förtroendet för kommunen att skadas.

Vi noterar särskilt att kostnadsutvecklingen inom VA-området och andra investeringar i praktiken vältras över på kommunens invånare genom höjda avgifter. Detta är en utveckling som måste tas på största allvar. För oss är det centralt att den enskilde inte ska bära konsekvenserna av bristande politisk styrning och kontroll.

Mot denna bakgrund ser vi positivt på att en oberoende extern granskning föreslås. En sådan genomlysning är nödvändig för att klarlägga orsakerna till de återkommande avvikelserna, säkerställa att gällande lagstiftning och interna riktlinjer efterlevs samt återupprätta en tillräcklig nivå av transparens och ansvarstagande i organisationen.

Samtidigt vill vi understryka att en granskning i sig inte är tillräcklig. Det avgörande är att de brister som identifieras också leder till konkreta och varaktiga förbättringar i styrning, uppföljning och kontroll. Kommunen behöver stärka sin ekonomiska disciplin och säkerställa att framtida investeringar genomförs inom beslutade ramar, med full insyn och korrekt hantering.

Sverigedemokraternas budget och styrdokument utgår från principen om långsiktigt hållbar ekonomi, där varje investering ska vara väl underbyggd och förenlig med kommunens ekonomiska bärkraft. Den nuvarande situationen visar tydligt behovet av att återgå till en mer ansvarsfull ekonomisk politik.

Vi kommer att följa frågan noggrant och förutsätter att erforderliga åtgärder vidtas för att säkerställa en väsentligt förbättrad ekonomisk kontroll framöver.”

Handlingar i ärendet

Nr	Handling
----	----------

1	Initiativ (M) Tillsätt en oberoende granskning med anledning av bristande kontroll över ekonomin och investeringarna

Justerandes signatur
Utdragsbestyrkande